

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

Financování sportu v České republice a ve Velké Británii

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Jan Procházka

Zpracoval:

Vítězslav Černý

Praha, 2013

Prohlašuji, že jsem závěrečnou bakalářskou práci zpracoval samostatně a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne

.....

podpis studenta

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto diplomovou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta / katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu bakalářské práce panu Mgr. Janu Procházkovi za jeho odborné vedení a cenné rady, které mi v průběhu psaní této práce poskytoval.

Abstrakt

- Název:** Financování sportu v České republice a ve Velké Británii
- Cíle:** Hlavním cílem této bakalářské práce je popsat systém financování sportu v České republice a následně porovnat tento systém se systémem ve Velké Británii.
- Metody:** V této práci byla využita metoda deskriptivní analýzy, která byla použita na vyhodnocení odborné literatury, dokumentů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a dalších textů týkajících se této problematiky. Dále byl využit neformální rozhovor prostřednictvím elektronické pošty, jehož pomocí byla získána data o systému financování ve Velké Británii.
- Výsledky:** Výsledkem této práce je popis systémů financování sportu v České republice a ve Velké Británii. V závěrečné části jsou zdůrazněny rozdíly v obou systémech a jejich slabiny.
- Klíčová slova:** financování sportu, veřejné rozpočty, sportovní organizace v České republice

Abstract

Title: Funding of sport in the Czech Republic and Great Britain

Objectives: The main goal of this thesis is to summarize the system of funding of sport in the Czech Republic and then to compare it with system in Great Britain.

Methods: There was used method of descriptive analysis in this thesis that was used to evaluate the technical literature, Ministry of education, youth and sports materials and other texts regarding to this topic. The second method used was informal interview through electronic mail that was used for receiving information about funding system in Great Britain.

Results: Result of this thesis is description of sport funding systems in the Czech Republic and Great Britain. Differences and weaknesses of these systems are highlighted in the end of this thesis.

Keywords: funding of sport, public budgets, sport organizations in the Czech Republic

Obsah

Obsah	7
1. Úvod	9
2. Cíle a úkoly práce	10
3. Metodika práce	11
4. Sport	13
4.1. Vymezení pojmů	13
4.2. Organizace sportu v České republice	14
5. Financování sportu v České republice	19
5.1. Finance z veřejných rozpočtů	19
5.1.1. Veřejný sektor	20
5.1.2. Veřejné statky	20
5.1.3. Veřejné rozpočty	21
5.1.3.1. Státní rozpočet	22
5.1.3.1.1. příjmy státního rozpočtu	22
5.1.3.1.2. výdaje státního rozpočtu	22
5.1.3.2. Rozpočty krajů	23
5.1.3.3. Rozpočty obcí	25
5.1.4. Podpora ze strany státu	26
5.1.5. Uzemní samosprávné celky	29
5.1.6. Vývoj podpory sportu v České republice	30
5.2. Financování ze soukromých zdrojů	39
5.2.1. Rodinné rozpočty	40
5.2.2. Sponzorování	41
5.2.3. Vlastní hospodářská činnost sportovních klubů	41
6. Financování sportu ve Velké Británii	43
6.1. UK Sport	43

6.2. Sport England.....	50
6.3. Sportsotland.....	53
6.4. Sport Wales	56
6.5. Sport Northern Ireland	58
7. Diskuze	62
8. Závěry a doporučení	66
Seznam použité literatury	67
Knižní zdroje.....	67
Elektronické zdroje	68
9. Příloha.....	70

1. Úvod

Sport jako společenský fenomén nabývá od konce devatenáctého století stále více na významu a v dnešní době už se považuje za samostatné a rychle rostoucí hospodářské odvětví. Za několik posledních desetiletí se sport výrazně zprofesionalizoval, ale na druhou stranu roste potřeba financovat sport pro širokou veřejnost tzv. sport pro všechny.

Peníze nejsou potřeba jen v profesionálním sportu, dokonce lze tvrdit, že ve sportu amatérském je jejich potřeba mnohem vyšší. Je totiž důležité vytvořit podmínky pro sportování široké veřejnosti, zejména dětí. Nejde jen o to, že i mistr světa, který bezesporu výborně reprezentuje svoji zemi, musel jako dítě začínat v nějakém amatérském klubu, než dostal možnost stát se profesionálem, ale důležitá je také otázka zdravotní prevence. Pokud chce stát ušetřit peníze ve zdravotnictví, jsou investice do sportu tou nejlepší volbou. Fyzicky zdatní a zdraví občané totiž lékařskou péčí nepotřebují. Možnost sportovního vyžití také snižuje míru kriminality.

Otázka financování sportu se v několika posledních letech dostala v České republice do popředí v diskuzích nejen odborné veřejnosti. Příčinu lze hledat zejména v situaci okolo kauzy Sazka a.s., která byla velmi podrobně a dlouho probírána v médiích. Konalo se mnoho diskuzí, z nichž některé byly vysílány živě Českou televizí, a díky tomu se i laická veřejnost mohla dozvědět velké množství informací o této kauze. Pro sport měla kauza primárně velmi negativní účinek, jelikož najednou vyschl jeden ze základních toků peněz, a sportu chyběla více než miliarda korun. Na druhou stranu tato událost byla katalyzátorem pro již zmíněné diskuze a sportovní prostředí bylo nuceno hledat prostředky jinde. Sport velmi zasáhla i novela loterijního zákona, která přišla jen rok po kauze Sazka a.s., a také tato skutečnost připravila sport o nemalé finanční prostředky. Zbývá i nově nalezené zdroje financí budou tedy v této práci prozkoumány.

Další část se bude věnovat financování sportu ve Velké Británii, což je vlastně velký kontrast oproti České republice. Rozdílem není jen velikost a počet obyvatel, což samozřejmě poskytuje neporovnatelně vyšší dostupné částky pro sport, ale velikým rozdílem jistě je i politické zřízení a fakt, že Velká Británie v sobě zahrnuje čtyři do velké míry samostatné státy. Proto bude zajímavé zjistit, do jaké míry je sport ve Velké Británii financován komplexně a do jaké míry naopak v rámci jednotlivých států.

2. Cíle a úkoly práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je popsat systémy financování sportu v České republice a ve Velké Británii. Práce je zaměřena na financování z veřejných rozpočtů.

Dalším úkolem práce je porovnat oba systémy, najít jejich nedostatky a případně se pokusit navrhnout možné změny.

Hlavními úkoly práce je:

- analyzovat sekundární data
- vyhodnotit získaná data
- pokusit se navrhnout možné změny ve financování

3. Metodika práce

V první řadě bylo potřeba získat data, ze kterých bude tato práce vycházet. Dalším krokem byla deskriptivní analýza těchto dat. K získání informací ze zahraničí byl využit neformální rozhovor pomocí elektronické pošty. Na závěr byla použita metoda komparace.

Sběr dat

Data, která jsem v této práci použil, byla sekundární. Tato data tedy již přede mnou někdo sbíral, a já dále použil výsledek. Čerpal jsem především z odborné literatury, dále z oficiálních dat ministerstva Školství, mládeže a tělovýchovy ČR a významným zdrojem byly také informace Českého olympijského výboru. Informace o systému ve Velké Británii jsem čerpal především z internetových stránek Oddělení kultury, médií a sportu vlády Velké Británie, a dále agentur UK Sport, Sport England, Sport Wales, Sportsotland, Sport Northern Ireland.

Deskriptivní analýza

Deskriptivní analýza je využívána při většině výzkumných projektů. Je to důležitá metoda při definování problému a hodnocení možných řešení. Jejím jednoznačným účelem je poskytnutí přesné informace o konkrétních aspektech zkoumané problematiky (PŘÍBOVÁ, 1996)

Deskriptivní neboli popisná analýza byla využita při zpracování získaných materiálů, zejména odborné literatury a dokumentů vydaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT), a dále z dokumentů dostupných na webových stránkách organizací ve Velké Británii.

Neformální rozhovor

Neformální rozhovor „*spoléhá na spontánní generování otázek v přirozeném průběhu interakce. Informátor si přitom ani nemusí uvědomit, že jde o explorační rozhovor...Síla neformálního rozhovoru spočívá v tom, že zohledňuje individuální rozdíly a změny situace.*“ (HENDL, 2005)

Neformálního rozhovoru bylo využito při získávání informací z Velké Británie, které jsem získal prostřednictvím emailové korespondence s panem Colinem Burtonem z vládního Oddělení pro kulturu, média a sport. Colin Burton mi nejen poradil, kde mohu nalézt potřebné informace, ale navíc mi sám sdělil některá velmi užitečná data.

Komparace

„Zkoumá dvě nebo více existujících situací, aby se zjistily typy, stupeň a příčina jejich podobnosti a rozdílnosti. Srovnávání (komparace) jevů je nejjednodušší metoda, která nám umožňuje poznat, v čem se zkoumaný jev liší od jiných, nebo v čem se shoduje. Srovnávání umožňuje stanovit shody a rozdíly předmětů a jevů. Srovnání však nelze považovat za vědecké vysvětlení jevů, ani za vědecký důkaz.“ (HENDL, 2010)

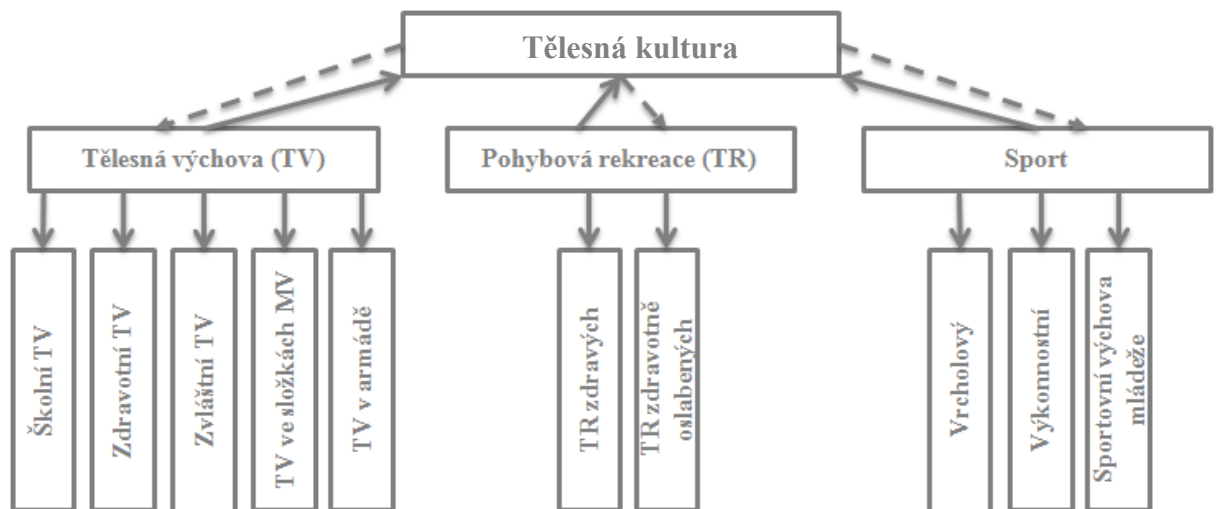
V této práci bude komparace využita pro porovnání financování sportu v České republice a ve Velké Británii. Práce si neklade za cíl udělat komplexní pohled na rozdíly, ale spíše zdůraznit hlavní odlišnosti.

4. Sport

4.1. Vymezení pojmů

Na začátku této práce je potřeba vymežit jednotlivé pojmy, se kterými budu pracovat. V prvé řadě je nutno kategorizovat pojem sport resp. tělesnou kulturu. Sport je totiž součástí tělesné kultury, což dokazuje následující obrázek.

Obrázek č.1 - subsystém tělesné kultury

Zdroj: HOBZA, V., REKTOŘÍK, J. *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopress, 2006, 191 s. ISBN 80-869-2904-3. (vlastní úprava)

Tělesná výchova (TV) představuje především povinný školní předmět, ovšem jak ukazuje obrázek, patří sem také zdravotní a zvláštní TV. Dále je zde zařazena i TV složek ministerstva obrany (MO) a ministerstva vnitra (MV) Hlavní úkolem této tělesné výchovy je vzdělávání a péče o zdraví a fyzickou zdatnost, ale i podpora či ochrana fyzicky nebo mentálně postižených osob.

Druhou složkou je pohybová rekreace. Při pohybové rekreaci je hlavním cílem využití volného času, ve smyslu péče o zdraví a fyzickou zdatnost. „Umožňuje kultivaci tvořivých sil člověka, má velký vliv na intelektuální, tělesný i sociální rozvoj osobnosti.“ (HOBZA, REKTOŘÍK a kol., 2006)

Třetí součástí je pojem sport. Ten se od ostatních dvou částí odlišuje výkonovou motivací. Rozděluje se na vrcholový, výkonnostní a sportovní výchovu mládeže. V dnešní době se ovšem termín sport užívá jako synonymum k zastaralému pojmu

tělesná kultura. Proto i já ve své práci budu užívat termín sport, jehož význam tedy bude širší, než jen jedna ze tří částí tělesné kultury.

„Sportem se rozumí všechny formy tělesné činnosti, které ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoli, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních.“ (EVROPSKÁ CHARTA SPORTU, 2002)

Další definici sportu je možné nalézt ve slovníku sportu, tělesné výchovy a sportovní vědy: *„Sport je souhrnný pojem pro všechny tělesné aktivity představované lidmi ve formě pohybu, hry či soutěže“* (HAAG, HAAG, 2003)

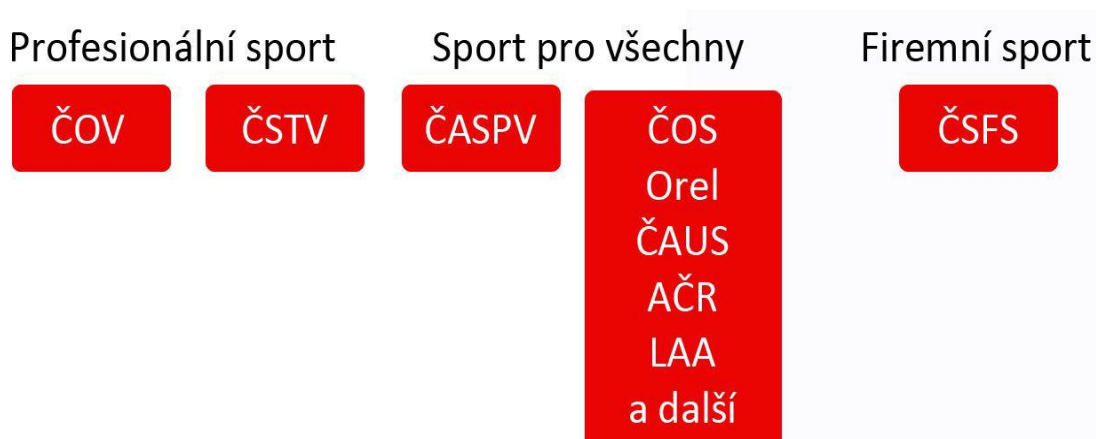
Sport také pomáhá rozvíjet některé důležité lidské hodnoty, jako jsou například solidarita, autorita či smysl pro fair play. Pozitivní dopad má sport samozřejmě také na fyzický a psychický stav jednotlivce. Každý kdo sportuje, zná pocit štěstí, který nastává po fyzické námaze.

Co se týče původu slova sport, tak ten pochází z latinského slova „disportare“ a starofrancouzského „le désport“, což lze přeložit jako příjemné trávení volného času. Dnes se již pojem sport používá ve vztahu k pohybovým aktivitám, které mají svá pravidla a soutěžní formu. (NOVOTNÝ a kol., 2011)

4.2. Organizace sportu v České republice

Hlavní zastřešující sportovní organizací v České republice je Český svaz tělesné výchovy (ČSTV) společně s Českým olympijským výborem (ČOV) Dalšími důležitými a aktivními organizacemi jsou Česká obec sokolská (ČOS), Autoklub České republiky (AČR), křesťanské sportovní sdružení OREL, sdružení sportovních svazů, Česká asociace sport pro všechny (ČASPV) a další. Tyto organizace se sdružují do Všesportovního kolegia.

Obrázek č. 2 - Struktura sportovních organizací v ČR

Zdroj: ŠTRBÍKOVÁ, B. *Financování sportu z veřejných rozpočtů v Dánsku v porovnání s Českou republikou*. PRAHA, 2012, 58 s., Bakalářská práce na UK FTVS. Vedoucí práce Mgr. Jan Šíma

Česká unie sportu (dříve Český svaz tělesné výchovy)

Český svaz tělesné výchovy je dobrovolným sdružením sportovních, tělovýchovných a turistických svazů s celostátní působností, tělovýchovných jednot a sportovních klubů i jejich sdružení, jsou-li ustavena jako občanská sdružení podle Zákona o sdružování občanů č.83/1990 Sb. ČSTV vznikl 11. března 1990 a jeho posláním je podporovat sport, tělesnou výchovu a turistiku, sportovní reprezentaci České republiky a přípravu na ni, zastupovat a chránit práva a zájmy sdružených subjektů, poskytovat jim požadované služby a vytvářet ke vzájemné spolupráci potřebnou platformu. (ČESKÝ SVAZ TĚLESNÉ VÝCHOVY, 1999)

Český olympijský výbor

18. května 1899 byl založen Český olympijský výbor (ČOV) z podnětu PhDr. Jiřího Gutha-Jarkovského, člena Mezinárodního olympijského výboru (MOV), a známého českého sportovního funkcionáře Josefa Rösslera-Ořovského. (CZECH, 2010)

Ten měl plnit funkci výboru pro zajištění české účasti na II. olympijských hrách r. 1900 v Paříži. 7. března 1900 se přeměnil ve stálý orgán českého sportu, a patří tedy mezi vůbec nejstarší národní olympijské výbory trvalého charakteru. Dne 18. června 1919 se přeměnil na Československý olympijský výbor. V letech Protektorátu Čechy a Morava se opět nazýval Český olympijský výbor. V červnu 1939 byla na zasedání MOV v Londýně potvrzena jeho samostatnost.

Po smrti PhDr. Jiřího St. Gutha-Jarkovského v lednu 1943 se německé protektorátní úřady připravovaly na zásah proti ČOV. Aby tomu funkcionáři ČOV předešli (a aby zabránili zabavení majetku), na valné hromadě dne 29. dubna 1943 se tzv. „dobrovolně“ rozešli a majetek předali Českému všesportovnímu výboru. (ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR, 2012)

V květnu 1945 Československý olympijský výbor obnovil svoji činnost a převzal uschovaný majetek. Jako spolek pracoval až do prosince 1951, kdy byl začleněn jako odbor do tzv. Jednotné tělovýchovné organizace, nadále pro zahraničí existoval pouze formálně. Po vzniku Státního výboru pro tělesnou výchovu a sport (podle zákona z roku 1952) byl jeho součástí.

V březnu 1957 se ustavila nová tělovýchovná organizace, Československý svaz tělesné výchovy. Československý olympijský výbor (ČSOV) zůstal i nadále jen jeho odborem, přesto došlo k oživení činnosti. Výbor skutečně začal pracovat a zahájil přípravu pro kandidaturu Prahy na pořádání XX. olympijských her v roce 1980. Následná normalizace jeho činnost opět omezila, od kandidatury byl nucen odstoupit a XX. OH 1980 uspořádala Moskva. (CZECH, 2010)

V polovině 70. let došlo k obnovení činnosti ČSOV, když v rámci ČSOV začal od roku 1975 pracovat Československý klub olympioniků a od roku 1977 Československý klub fair play. V roce 1987 byla za osobní účasti předsedy Mezinárodního olympijského výboru Juana Antonia Samaranche založena Čs. olympijská akademie.

V průběhu sametové revoluce v listopadu 1989 se Čs. olympijský výbor osamostatnil, a v dubnu 1990 byly přijaty nové stanovy a zvolen nový výbor v čele se sedminásobnou olympijskou vítězkou ve sportovní gymnastice Věrou Čáslavskou. (ČESKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR, 2012)

V souvislosti s přípravami na rozdělení Československa na dva samostatné státy, Českou republiku a Slovenskou republiku, se dne 21. prosince 1992 sešli čeští členové ČSOV a obnovili činnost Českého olympijského výboru (když již 19. prosince 1992 vznikl Slovenský olympijský výbor). (CZECH, 2010)

Mezi hlavní úkoly ČOV patří zajištění účasti českého olympijského týmu na olympijských hrách, příprava olympioniků, kandidatura na pořádání OH, dílčí marketingové aktivity (Česká olympijská a.s.) a udržování idejí olympismu a fair-play.

Česká obec sokolská

16. 2. 1862 byl založen Sokol Pražský, jehož vůdčími osobnostmi byli Miroslav Tyrš a Jindřich Fügner. Po vzoru pražského Sokola se rodily i další sokolské jednoty nejen v ostatních místech českých zemí, ale i mezi krajany v cizině. Postupně vznikly župy (župa je autonomní organizační celek), z jejichž sjednocení vzešla v roce 1904 Česká obec sokolská. (ČESKÁ OBEC SOKOLSKÁ, 2007)

Po vzoru Tyršova a Fügnerova Sokola vznikla roku 1908 také katolická tělovýchovná jednota Orel .

Sokol však nebyla jen organizace tělovýchovná, ale razila i hluboce vlastenecké a demokratické myšlenky. Z těchto důvodů byla její činnost zastavena nejen v době první světové války (v roce 1915), ale především v době nacistické okupace, kdy musel svoji činnost ukončit i Orel, a poté po roce 1948, kdy jej pohltila „sjednocená tělovýchova“. Rok 1948 byl rokem konání na dlouhou dobu posledního sokolského sletu – setkání všech členů sdružených v Sokole. Tato velkorysá sportovní vystoupení byla za komunismu nahrazena tzv. spartakiádami. Spartakiády se sice konaly již dříve, poprvé roku 1921, po roce 1948 se však staly jedinou možnou masovou sportovní akcí velmi podbarvenou komunistickou ideologií. (CZECH, 2010)

Snahy o obnovu sokolské organizace přerušila roku 1968 intervence vojsk Varšavské smlouvy, takže se idea obnovy Sokola naplnila až v roce 1990. Dnes Sokol podporuje sportovní výkony v 57 sportech, které jsou v České obci sokolské organizovány. Nejpočetnější složkou České obce sokolské je odbor sokolské všestrannosti, ve kterém se vytváří program pohybových aktivit a rekreačních sportů pro všechny občany, včetně zdravotně postižených. Česká obec sokolská sdružuje téměř 1100 jednot a 190 000 členů. (CZECH, 2010)

Česká asociace sport pro všechny

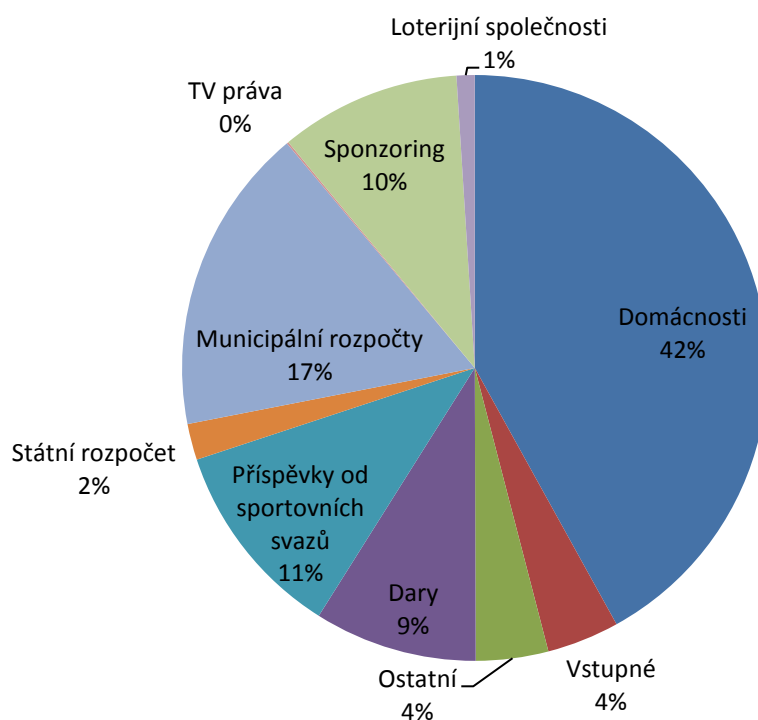
Tato asociace druhou největší sportovní organizací v České republice. Její působení se datuje od roku 1992, kdy bylo ukončeno členství ČSZRTV v Českém svazu tělesné výchovy a vznikl Sport pro všechny, asociace rekreační tělesné výchovy a sportu.

Česká asociace sport pro všechny nabízí všem zájemcům pestrý výběr účinných pohybových aktivit: všeobecnou gymnastiku, rekreační sporty, aerobik, rytmickou gymnastiku, jógu, zdravotní tělesnou výchovu, psychomotoriku, cvičení a pobyt v přírodě, taneční sport, step, cvičení předškolních dětí, cvičení rodičů s dětmi, tradiční čínská cvičení, přetlácení rukou a další experimentální aktivity. (ČESKÉ ASOCIACE SPORT PRO VŠECHNY, 2009)

5. Financování sportu v České republice

Finance do sportovního odvětví jsou získávány ze dvou skupin zdrojů. První skupinou jsou veřejné rozpočty, což jsou většinou uzákoněné dotace ze strany státu, resp. vlády. Veřejné rozpočty se dělí na několik zdrojů, kterým se bude věnovat samostatná kapitola. Druhou skupinou tvoří soukromé zdroje, kam patří především příjmy z rozpočtů domácností. Následující graf ukazuje, jak jsou jednotlivé typy zdrojů zastoupeny v celkových příjmech sportovních klubů. Podrobněji bude struktura těchto zdrojů vysvětlena v dalších kapitolách.

Graf č. 1 – Struktura finančních zdrojů klubů

Zdroj: *Analyza financování sportu v České republice*. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. 2009. [cit. 2013-02-25]. Dostupné z:

<http://www.msmt.cz/uploads/soubory/TVS/2009/Analyza_financovani_sportu_CR_www.pdf>. (vlastní úprava)

5.1. Finance z veřejných rozpočtů

Na začátku této kapitoly bychom si měli objasnit, jestli má sport nárok na podporu z veřejných rozpočtů a co veřejné rozpočty vůbec jsou.

5.1.1. Veřejný sektor

Prvním kritériem, které musí být splněno, je zařazení do veřejného sektoru.

Veřejný sektor je spravován veřejnou správou, kterou tvoří státní správa a samospráva. Existují zde dva druhy institucí - státní a samosprávné. Kritérium rozhodování je veřejný zájem. Financování je realizováno z veřejných rozpočtů. (OCHRANA, 2010)

Veřejný sektor má za úkol předcházet a řešit selhání trhu a má následující funkce:

- ekonomické
- sociální
- politické
- etické (STRECKOVÁ, MALÝ, 1998)

Veřejný sektor je specifikován v šesti blocích, kterými jsou:

- blok společenských potřeb (veřejná správa, policie, justice, armáda)
- blok odvětví rozvoje člověka (školství, kultura, tělesná kultura, sport, zdravotnictví, sociální služby)
- blok poznání a informací (věda a výzkum, informace a informační technologie)
- blok technické infrastruktury (doprava, spoje, energetika, voda, odpady...)
- blok privátních statků (bydlení, ostatní)
- blok existenčních jistot (zaměstnanost, sociální zabezpečení) (STRECKOVÁ, MALÝ, 1998)

Sport a tělesná výchova spadají především do bloku odvětví rozvoje člověka, zejména oblasti tělesná kultura, ale také školství a zdravotnictví. Z tohoto důvodu také spadá tělesná výchova pod MŠMT. (HOBZA, REKTOŘÍK A KOL., 2006)

5.1.2. Veřejné statky

Aby mohl být sport podporován veřejným sektorem a financován z veřejných rozpočtů, musí splňovat kritéria veřejného statku. Veřejné statky jsou charakterizovány nedělitelností spotřeby, nevylučitelností ze spotřeby a nulovými mezními náklady na spotřebu každého dalšího spotřebitele. Již mnoho autorů se zabývalo otázkou, zda sport

je, či není veřejným statkem. V současné době převládá názor, že ve sportu existuje několik druhů statků. Těmito druhy jsou:

- Veřejné statky - jako příklad lze uvést turistické cesty. Prvním kritériem je, jak již bylo zmíněno výše, nedělitelnost statků. To v tomto případě znamená, že na turistických cestách se může najednou pohybovat nekonečné množství spotřebitelů a nikterak si navzájem neomezuji svoji spotřebu. Z turistických cest navíc ani nelze nikoho vyloučit, jsou přístupná všem.
- Smíšené statky – sem patří např. veřejná koupaliště. Nedělitelnost je zde omezena kapacitou.
- Statky pod ochranou – povinná tělesná výchova na školách.
- Privátní statky – tyto statky jsou zajišťovány za účelem zisku. (NOVOTNÝ A KOL., 2011)

Podpora sportu z veřejných rozpočtů je zdůvodňována tím, že sport vykazuje velký počet externalit, a to jak pozitivních tak negativních. Mezi pozitivní externality patří např. kultivace, socializace, kognice a dále podpora zdraví. Negativní externality se dělí na ekologické, biomedicínské a ostatní. (NOVOTNÝ A KOL., 2011)

U sportu obecně převládají pozitivní externality nad negativními, a proto je produkce v podmínkách čisté tržní ekonomiky nedostatečná. Z toho důvodu je tedy žádoucí, aby veřejné rozpočty do sportu přispívaly.

5.1.3. Veřejné rozpočty

Veřejné rozpočty jsou nástrojem veřejné správy k zajištění finančních prostředků pro plnění jejích úkolů a povinností.

„Pojmem ‚veřejné rozpočty centrální úrovně‘ se rozumí státní rozpočet, státní fondy, Fond národního majetku, Pozemkový fond, fondy zdravotních pojišťoven, fondy organizačních složek státu a státní finanční aktiva. Pojmem ‚veřejné rozpočty územní úrovně‘ se rozumí rozpočty a fondy obcí, krajů a dobrovolných svazků obcí. “
(MINISTERSTVO FINANČÍ, 2005)

Veřejné rozpočty se podle subjektu, pro který jsou sestaveny, dělí na:

- státní rozpočet
- rozpočty územních samosprávných celků
- rozpočty veřejných podniků a neziskových organizací působících ve veřejném sektoru

5.1.3.1. Státní rozpočet

Tento rozpočet spravuje Ministerstvo financí a jeho účet stanovuje Česká národní banka. Přijímání státního rozpočtu popisuje zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech.

5.1.3.1.1. příjmy státního rozpočtu

Příjmy státního rozpočtu se dělí na běžné, kapitálové a ostatní

5.1.3.1.1.1. běžné

- daňové (DPH, spotřební daň, příjmové daně, majtkové daně, silniční daň atd.)
- pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku nezaměstnanosti
- nedaňové (příjmy z pronájmu státního majetku, přijaté úroky, sankce za porušení rozpočtové kázně, splátky půjček atd.)

5.1.3.1.1.2. kapitálové - jedná se o příjmy z emise státních obligací, přijaté splátky z vládních úvěrů a půjček, z prodeje nemovitého majetku, z prodeje akcií a majetkových podílů atd.

5.1.3.1.1.3. ostatní – přijaté dotace

5.1.3.1.2. výdaje státního rozpočtu

5.1.3.1.2.1. běžné

- neinvestiční nákupy a související výdaje (platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci, povinné pojištění placené zaměstnavatelem, výdaje na státní politiku zaměstnanosti, dluhová služba – úroky)

- neinvestiční transfery obyvatelstvu (starobní důchody a sociální dávky)
- neinvestiční dotace podnikatelským subjektům neziskovým a podobným organizacím
- neinvestiční transfery veřejným rozpočtům centrální úrovně, veřejným rozpočtům územní úrovně, do zahraničí
- neinvestiční příspěvky příspěvkovým organizacím

5.1.3.1.2.2. kapitálové - jedná se o splátky úvěrů a půjček, nákup cenných papírů, investiční výdaje na hmotný a nehmotný majetek, investiční půjčky poskytnuté různým subjektům, poskytnuté investiční účelové dotace příspěvkovým organizacím, obcím a krajům atd.

5.1.3.1.2.3. ostatní - výdaje na dluhovou službu (ZOUNEK, 2010)

5.1.3.2. Rozpočty krajů

Také kraje mají své vlastní rozpočty, jejichž výše je dána zákonem. Kraje si sami určují výši některých daní a poplatků, které míří do jejich rozpočtů.

5.1.3.2.1. Příjmy rozpočtu kraje

Příjmy rozpočtu kraje:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv
- příjmy z výsledků vlastní hospodářské činnosti
- příjmy z hospodářské činnosti organizačních složek kraje, popř. příspěvkových organizací formou odvodu z jejich rozpočtů
- příjmy ze správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy a z vybraných pokut
- výnosy daní nebo podíly na nich (daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti, daň z příjmu fyzických osob vybírané srážkou, daň z příjmu fyzických osob z podnikání, daň z příjmu právnických osob, daň z přidané hodnoty)

- dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů
- přijaté peněžní dary a příspěvky
- prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních sankcí, pokud zvláštní zákon určí, že jsou příjmem kraje
- jiné příjmy

5.1.3.2.2. Výdaje rozpočtu kraje

Výdaje krajských rozpočtů:

- závazky vyplývající pro kraj z plnění povinností uložených zvláštními právními předpisy
- výdaje na činnost orgánů kraje v jeho samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je kraj pověřen zvláštními právními předpisy
- závazky vyplývající pro kraj z uzavřených smluvních vztahů v jeho hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupil
- dotace do rozpočtu obcí v kraji
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými územními celky nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům

- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro kraj
- jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti kraje, včetně darů a příspěvků na sociální nebo humanitární účely. (CÍSAŘOVÁ, PAVEL, 2008)

5.1.3.3. Rozpočty obcí

Obecní rozpočty jsou každoročně upravovány v přílohách zákona o státním rozpočtu. Tyto přílohy upravují vztahy mezi státním rozpočtem a obecními rozpočty. Jedinou platbou do obecního rozpočtu, o které obec sama rozhoduje, jsou místní poplatky (poplatek ze psů, ze vstupného, z ubytovací kapacity, za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, za provozovaný výherní hrací přístroj, za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace). (CÍSAŘOVÁ, PAVEL, 2008)

Rozpočty obcí mají totožné či velmi podobné položky jako krajské rozpočty. Hlavními příjmy jsou daně a poplatky, následované dotacemi a příjmy z vlastní činnosti obce.

Podpora z veřejných rozpočtů probíhá formou dotací. Dotace můžeme dělit na účelové a neúčelové.

- účelové dotace – jsou poskytovány na předem stanovený účel. Příjemce je povinen tyto dotace využít pouze na dané účely a při porušení této podmínky mohou být dotace vymáhány zpět. (NOVOTNÝ A KOL., 2011)

Účelové dotace se dále rozpadají na dotace se spoluúčastí a dotace bez spoluúčasti.

- se spoluúčastí – při tomto druhu dotace příjemce musí k přijaté dotaci přidat určitou sumu z vlastních zdrojů. Tato suma může být buďto dána fixně nebo procentním podílem k přijaté dotaci.
- bez spoluúčasti – poskytnutí dotace není podmíněno finanční účastí příjemce.
- neúčelové dotace – využití těchto dotací je v kompetenci příjemce. (NOVOTNÝ A KOL., 2011)

5.1.4. Podpora ze strany státu

Stát má za úkol podporovat sportovní reprezentaci, dále pečovat o sportovní zařízení a hlavně by měl zajišťovat všeobecnou sportovní činnost. Legislativně je povinnost státu financovat sport zakořeněna v zákoně č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu. Zákon udává, že hlavním orgánem pečujícím o sport je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a dále Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany, přes něž jsou podporována sportovní centra. Tato kapitola má za úkol jednotlivé orgány definovat a přiblížit jejich činnost.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MŠMT patří mezi ústřední orgány státní správy, v jejichž čele stojí člen(ka) vlády ČR. Působnost Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy vymezuje zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR v aktuálním znění. Je ústředním orgánem státní správy pro předškolní zařízení, školská zařízení, základní školy, střední školy a vysoké školy, pro vědní politiku, výzkum a vývoj, včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti, a pro vědecké hodnosti, pro státní péči o děti, mládež, tělesnou výchovu, sport, turistiku a sportovní reprezentaci státu. (BARTAS, 2003)

Sport patří v organizační struktuře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy do skupiny 5, kterou řídí náměstek ministra Jan Kocourek. Od 15. srpna 2012, v rámci příkazu ministra týkající se reorganizace MŠMT, dochází v odboru sportu k zřízení dvou oddělení s členěním na agendu státních dotací a agendu metodiky.

MŠMT podporuje sport pomocí programů, které každý rok nově schvaluje. Jedná se o programy investiční a neinvestiční. Neinvestiční programy zahrnují oblasti sportovní reprezentace, podpora mládeže, všeobecná sportovní činnost a údržba a provoz sportovních zařízení. Investiční program je v současné době pouze jeden a to se zaměřením na podporu materiálně technické základny sportu.

Ministerstvo obrany

Působnost MO je upravena § 16 zákona 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústř. orgánů státní správy ČSR. (MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY, 2012)

Ministerstvo obrany (MO) podporuje sport prostřednictvím svého armádního sportovního centra Dukla. Armádní vrcholový sport v Dukle je zaměřen na zabezpečení státní a resortní sportovní reprezentace České republiky. Jeho hlavním úkolem je vytvářet podmínky pro sportovní přípravu na vrcholné světové soutěže – olympijské hry, mistrovství světa, mistrovství Evropy a další významné soutěže. (ARMÁDNÍ SPORTOVNÍ CENTRUM DUKLA, 2012)

V současné době Armádní sportovní centrum DUKLA zabezpečuje přípravu nejlepších českých atletů, bobistů, cyklistů, kanoistů, lyžařů, moderních pětibojařů, parašutistů, sportovních střelců, sáňkařů, veslařů a vodních slalomářů.

V systému armádního vrcholového sportu, v příspěvkových organizacích, je rovněž zabezpečována příprava nejlepších házenkářů a volejbalistů.

Ministerstvo vnitra

Ministerstvo vnitra (MV) je ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci, zejména pro veřejný pořádek a další věci vnitřního pořádku a bezpečnosti ve vymezeném rozsahu, včetně dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu, jména a příjmení, matriky, státní občanství, občanské průkazy, hlášení pobytu, evidenci obyvatel a rodná čísla, sdružovací a shromažďovací právo a povolování organizací s mezinárodním prvkem, veřejné sbírky, archivnictví, zbraně a střelivo, požární ochranu, cestovní doklady, povolování pobytu cizinců a postavení uprchlíků, územní členění státu, státní hranice, jejich vyměňování, udržování a vedení dokumentárního díla, státní symboly, státní, hospodářské a služební tajemství. (MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2010a)

S platností od 1. ledna 2009 se odbor sportu Ministerstva vnitra transformoval na samostatnou organizační složku státu, čímž vzniklo Centrum sportu Ministerstva vnitra. Prvořadým úkolem této organizace je, v souladu se Zákonem o podpoře sportu č. 115/2001, zabezpečení přípravy sportovců ke státní sportovní reprezentaci v následujících sportovních odvětvích: atletika, box, cyklistika, judo, moto, plavání, střelba broková, střelba kulová, tenis, triatlon, volejbal, vzpírání, zápas, biatlon a různé sporty. V posledně zmiňovaných je zabezpečována příprava vynikajících jedinců - sportovců, jejichž sportovní odvětví nejsou ve struktuře Centra sportu přímo

zastoupena. Oddělení různé sporty, bylo rozděleno na různé sporty letní (badminton, rychlostní kanoistika, jachting, sportovní gymnastika, veslování, taekwondo a skoky na trampolíně) a různé sporty zimní (běh na lyžích, sjezdové lyžování, rychlobruslení, boby a skoky na lyžích) K 1. lednu 2013 došlo v Centru sportu k několika změnám – oddělení juda a zápasu se sloučila pod jedno oddělení tzv. úpolové sporty a triatlon byl začleněn do oddělení různé sporty –letní. Do oddělení tenisu byl přiřazen stolní tenis. Sportovci Centra sportu MV jsou zařazeni v kategoriích instruktor sportu nebo smluvní sportovec a jejich příprava probíhá na profesionální úrovni pod odborným trenérským vedením, dále je zajišťováno lékařsko-pedagogické sledování i materiální zabezpečení.

Sídlem Centra sportu je areál Ministerstva vnitra v pražské Stromovce, kde se nacházejí oddělení atletiky, tenisu, triatlonu, vzpírání, zápasu, různých sportů letních a různých sportů zimních. Oddělení volejbalu sídlí v Přípotoční ul. v Praze – Vršovicích, oddělení moto má svůj domovský stadion ploché dráhy na Markétě v Praze - Břevnově. Dislokovaná pracoviště Centra sportu jsou: oddělení boxu v Ústí nad Labem, cyklistiky a juda v Hradci Králové, plavání a brokové střelby v Brně, kulové střelby v Plzni a biatlonu v Jablonci nad Nisou. (MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2010b)

Centrum sportu MV se podílí na koordinaci resortního sportu, organizaci celostátních policejních mistrovství i mezinárodních soutěží konaných v ČR a vytváří podmínky pro sportovní aktivity policistů, rozvíjející jejich fyzickou zdatnost potřebnou k výkonu služby. V případě potřeby umožňuje a zabezpečuje sportovní činnost zaměstnanců Ministerstva vnitra.

Peníze, které jdou ze státní pokladny, nejsou rozdělovány jednotlivým subjektům, ale získávají je zastřešující organizace, které je potom pomocí klíče rozdělují dále. Nejpoužívanějším klíčem je vážený průměr dvou kritérií a to 30% podle počtu členů a 70% podle hodnoty majetku.

Výdaje zastřešujících organizací se dělí na tzv. přímé výdaje na sport a tzv. nepřímé výdaje na sport. Bohužel současný trend je takový, že přímé výdaje klesají a naopak výrazně rostou výdaje nepřímé, které jsou spojeny s provozem sportovně technického zázemí. (NOVOTNÝ A KOL., 2011)

Alokace zdrojů ze zastřešujících organizací dále závisí na organizační struktuře. V ČSTV se uplatňuje komorová organizace, což umožňuje naplňovat poslání jak po stránce řízení a rozvoje regionů, tak po stránce činnosti a rozvoje jednotlivých sportovních odvětví. V této organizaci fungují dvě základní linie: komora sportovních svazů, která získává 47% financí a dále peníze rozděluje podle kritérií členské základny, mistrovských soutěží a ekonomické náročnosti sportovního svazu, a komora TJ-SK, na kterou připadá zbylých 53% rozdělených financí. Tato komora rozděluje peníze podle výše hodnoty majetku. Druhá organizační struktura je struktura regionální, kterou využívá Česká obec sokolská. (NOVOTNÝ A KOL., 2011)

5.1.5. Územní samosprávné celky

Kraje a obce mají podle zákona o podpoře sportu (č. 115/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů) povinnost vytvářet podmínky pro sport a to především zabezpečením sportu pro všechny, přípravou sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů. Dále zajišťují výstavbu, udržování a provozování svých sportovních zařízení. Finanční podporu sportu zabezpečují ze svého rozpočtu.

Mezi další povinnosti patří také financování školní tělesné výchovy prostřednictvím rozpočty základních a středních škol, které jsou příspěvkovými organizacemi obcí a krajů, a dále sportovní infrastruktury, kdy dochází k využívání školních sportovišť mimo školní výuku veřejností. Podpora ze strany samosprávných celků se projevuje i v poskytnutí pozemků pro potřeby sportovních klubů či spolufinancování sportovního zařízení vlastněného SK. (NOVOTNÝ, 2000)

Dalšími právními předpisy věnujícími se dané problematice jsou zákony o krajích, obcích a hlavním městě Praze. Tyto zákony definují pravomoci jednotlivých orgánů oprávněných rozhodovat o poskytování a výši částky z vlastního rozpočtu na dotace a činit majetkoprávní úkony. Dle zákona o krajích zastupitelstvo a rada rozhodují o majetkoprávních úkonech, mezi jiným také o poskytování dotací z vlastních prostředků občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným právnickým a fyzickým osobám působícím na území kraje v oblasti mládeže, sportu a tělovýchovy aj. Zákony o obcích vycházejí ze stejného základu a říkají, že zastupitelstvo a rada obce, kraje, hl. m. Prahy mohou dle příslušného zákona pro své rozhodování využít doporučení svých poradních orgánů. Na úrovni kraje se zřizuje Výbor pro výchovu,

vzdělávání a zaměstnanost, který se vyjadřuje k záměrům na poskytování dotací v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu. (SLEPIČKOVÁ, SLEPIČKA, TVAROH, 2010)

Kraje a větší obce intenzivně podporují sport na svém území, ale pro menší obce je tato podpora obtížnější. Proto zákon umožňuje obcím vytvářet svazky a sdružovat své zdroje. Tyto svazky jsou výhodné pro malé obce, jelikož jejich samotný rozpočet neumožňuje podporovat sport v dostatečné míře. (SLEPIČKOVÁ, SLEPIČKA, TVAROH, 2010)

Podpora ze strany obcí a krajů je velkým problémem, a to zejména z důvodu chybějící kvantifikace podpory v zákoně. Územní samosprávné celky sice mají povinnost sport financovat, ovšem rozdíly ve výši podpory v jednotlivých obcích jsou až alarmující. Jsou tedy naprosto nezbytné legislativní úpravy, které by sportu zajistily pevné podíly z rozpočtů obcí a krajů. Důležité také bude přesvědčit místní zastupitele o potřebnosti a užitečnosti sportu, resp. jeho podpory. Je jistě v zájmu každého zastupitelstva, aby byli lidé zdraví a aby se snížila kriminalita. A sport je právě to, co má schopnost nejen tomuto napomoci.

5.1.6. Vývoj podpory sportu v České republice

Do roku 1990

Po vzniku Českého státu, tzn., po roce 1918 byl sport pod křídly Ministerstva veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy. Stát pro sportovce koupil a poté upravil pozemky na Strahově, kde vznikl sportovní areál.

V literatuře jsou o podpoře sportu v této době také malé zmínky. Například se můžeme dočíst, že: *„Jenom za prvních 11 let existence vydal stát na podporu tělovýchovných spolků přes 10 mil. korun, což bylo na tehdejší poměry poměrně hodně. Stát v rámci možností přispíval nejen tělocvičným spolkům, ale i na účast na olympijských hrách apod. Po vypuknutí velké světové hospodářské krize ve třicátých letech státní finanční podpora spolkového hnutí ustala.“* (BUREŠ, PLICHTA, 1931)

Po druhé světové válce a nástupu komunismu byl sport podle zákona č.71/1952 Sb. financován prostřednictvím rezortů, které patřily jednotlivých odborům. Tento model

financování trval pouze do roku 1956, kdy byla tělovýchova ze státního orgánu převedena na Československý svaz tělesné výchovy (ČSTV), prostřednictvím kterého byly i přerozdělovány finanční prostředky, zejména výtěžky ze státní společnosti Sazka. Systém financování byl po roce 1957 plně přesunut na stranu státu. (NOTOTNÝ a kol, 2011)

Etapa mezi lety 1990-1992

V této době docházelo k transformaci sportovního prostředí. Výsledkem bylo odstranění zákonné normy na poli sportu a vznik liberálního prostředí. Dne 24. 3. 1990 byla ustavena Československá konfederace sportovních a tělovýchovných svazů (ČSKSTS), nástupce po celostátní ČSTV. Byl převáděn majetek i majetková práva. Typickým se pro tuto etapu stalo snižování podpory ze strany státu. Vrcholový sport byl ovšem nadále v rukou Ministerstvem obrany a vnitra. (NOVOTNÝ a kol, 2011)

Etapa mezi lety 1993-2001

Po vzniku samostatné České republiky nastala nová situace. Bylo potřeba vytvořit nový systém financování sportu. Proto v tomto období nastaly největší a nejzásadnější změny. Společnost Sazka se stala akciovou společností občanských sportovních sdružení. Sport byl financován prostřednictvím státního rozpočtu a Sazky a.s. Tyto finance byly pod kontrolou MŠMT a konečné potvrzení podpory vykonával náměstek ministra pro mládež a sport podle návrhu Všesportovního kolegia. Vzhledem k prozatímní neexistenci zákona, byl uplatňován tzv. liberální právní model bez zákonné normy. (NOVOTNÝ A KOL., 2011)

Vrcholový sport byl zredukován na rezortní střediska DUKLA, Olymp a rezortní středisko MŠMT. Tato střediska byla financována přes rozpočet MŠMT. Pro rozdělování podpory pro státní reprezentaci byl vytvořen tzv. Klíč, což je faktorový model každého odvětví.

V tomto období ještě finance z okresních a obecních rozpočtů nepřevyšovaly nijak výrazně finance ze státního rozpočtu. Hlavním důvodem byla priorita obcí a okresů vybudovat infrastrukturu.

V roce 1998 byl novelizován zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, což mělo za následek ponechání výtěžku ze Sazky a.s. jejím akcionářům, kterými byla nástupnická občanská sportovní sdružení po ČSTV. V roce 1999 došlo k dalšímu významnému kroku a to přijetí tří koncepčních materiálů, týkajících se podpory sportu. Byly jimi Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu z 6. 1. 1999, dále Zásady komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace, včetně systému výchovy sportovních talentů ze 14. 7. 1999 a konečně Národní program rozvoje sportu pro všechny z 5. 1. 2000. (NOVOTNÝ a kol., 2011)

Ovšem nejdůležitější událost se stala v roce 2001 a to přijetí zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, který umožnil podporovat místní sport a sportovní zařízení. Tímto byl zaveden liberální právní model se zákonnou normou. Stát nově podporoval vytvořená Sportovní centra mládeže a sportovní třídy. Dalším důsledkem těchto legislativních kroků byl také zvrát v rozložení financování sportu ve prospěch státní sportovní reprezentace na úkor veřejně prospěšných programů.

Etapa mezi lety 2002-2010

Období v prvním desetiletí 21. století je typické pro decentralizaci moci, což byl výsledek zrušení okresů a naopak vzniku krajů. Důsledkem toho v následujících letech výrazně narostla podpora sportu ze strany obcí, a celkově municipální podpora převýšila objem dotací ze státního rozpočtu. V tomto období také prvně vznikají programy na podporu sportu. Byly vypsány dva investiční a osm neinvestičních programů. Programy se dělily do tří částí:

Část A: oblast státní podpory reprezentace a příprav sportovních talentů

- Program I- Sportovní reprezentace ČR
- Program II – Sportovní centra mládeže
- Program III – Sportovní talent
- Program IV – Sportovní střediska

Část B: oblast tělovýchov – tzv. Oblast veřejně prospěšných programů

- Program V – Národní program rozvoje sportu pro všechny
- Program VI – Sport a škola
- Program VII – Sport zdravotně postižených

- Program VIII – Údržba a provoz sportovního a tělovýchovného zařízení

Část C: oblast výdajů na programové financování reprodukce majetku

- Program 233510 – Podpora rozvoje a obnovy materiálně-technické základny sportovních organizací
- Podprogram 233512 - Podpora rozvoje a obnovy materiálně-technické základny sportovních organizací
- Podprogram 233513 - Podpora rozvoje a obnovy materiálně-technické základny sportovní reprezentace (NOVOTNÝ A KOL., 2011)

Rok 2011

Od roku 2011 byl snížen počet programů na 5, což má napomoci snížení výdajů na administrativu, odstranění duplicitního financování a jednodušší orientaci.

- Program I - Sportovní reprezentace ČR
- Program II - Sportovně talentovaná mládež
- Program III - Všeobecná sportovní činnost
- Program IV - Údržba a provoz sportovních zařízení
- Program 133510 – Podpora materiálně technické základny sportu (MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2010)

Rok 2012

V roce 2012 přišel sport o finanční prostředky z výtěžku Sazka a.s., což byla ztráta více než 1 miliardy korun. Od roku 2012 se také zavádí nový program s názvem „Organizace sportu“, který byl dříve realizován Ministerstvem financí. Pro roky 2011 a 2012 byly vypisovány následující programy:

Neinvestiční prostředky:

- Sportovní reprezentace
  - Program I – Sportovní reprezentace ČR
  - Program II – Sportovně talentovaná mládež
- Všeobecná sportovní činnost
  - Program III – Všeobecná sportovní činnost

- Program IV – Údržba a provoz sportovních zařízení
- Program V – Organizace sportu

Investiční prostředky:

- Program 133510 – Podpora materiálně technické základny sportu (MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2011)

Programy vyhlášené pro rok 2013

A. Oblast neinvestičních prostředků

- Program I - "Sportovní reprezentace ČR "
- Program II - "Sportovně talentovaná mládež "
- Program III - "Všeobecná sportovní činnost"
- Program IV - "Údržba a provoz sportovních zařízení"
- Program V - "Organizace sportu"
- Podpora činnosti Resortních sportovních center MŠMT, MO a MV
- Rozvojový program podpory Sportovních gymnázií obor vzdělávání sportovní příprava - čerpáno ze státního rozpočtu určeného pro regionální školství.

B. Oblast investičních prostředků - EDS/SMVS

- Program 133510 - "Podpora materiálně technické základny sportu"
  - subtitul 133512 - podpora materiálně technické základny sportovních organizací
  - subtitul 133513 - podpora materiálně technické základny sportovní reprezentace (MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2012)

Účelové zaměření jednotlivých programů

Program I - "Sportovní reprezentace ČR "

Tento program zajišťuje sportovní přípravu reprezentantů v kategoriích dospělých a juniorů a podporuje jejich účast na vrcholných mezinárodních akcích. Tato podpora je

zajištěna prostřednictvím příslušných sportovních svazů. Dále sem patří podpora reprezentačních týmů, významných sportovních akcí konaných na území České republiky. Žadatelem může být národní sportovní svaz s celostátní působností. V rámci tohoto programu se dotace poskytují do výše 100% bez nutnosti spoluúčasti na financování. (MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2012)

Program II - "Sportovně talentovaná mládež "

Podpora v rámci tohoto programu je rozdělena do čtyř směrů:

- Vrcholová sportovní centra mládeže – podpora přípravy sportovců ve věkové kategorii 19 až 23 let
- Sportovní centra mládeže – sportovní příprava v dorostenecké a juniorské kategorii a dále příprava zdravotně postižených sportovců v kategoriích juniorů a seniorů
- Sportovní střediska – sportovní příprava ve věkové kategorii 10 až 15 let ve vybraných sportovních svazech s možností spolupráci se základními školami a dále sportovní příprava dětí ve věku do 6 let.
- Podpora ostatních sportovních talentů – zaměřeno na činnost jednotlivců, oddílů nebo klubů

Žadatelem může být národní sportovní svaz s celostátní působností. Dotace se poskytují do výše 100% bez nutnosti spolufinancování a je možnost čerpat mzdové prostředky do výše 80% celkového finančního objemu. (MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2012)

Program III - "Všeobecná sportovní činnost"

Tento program je rozdělen do dvou okruhů:

1. Sport pro všechny

„Podpora je určena na pravidelnou sportovní činnost dětí a mládeže ve věkové kategorii 6 – 18 let, otevřené sportovní akce, včetně jednorázových kampaní, pohybové aktivity občanů starších 60 let, vzdělávání dobrovolných pracovníků občanských sdružení v oblasti sportu pro všechny, mimo trenérů a rozhodčích sportovních svazů,

významné mezinárodní akce v oblasti sportu pro všechny, pravidelnou sportovní činnost žáků školních a univerzitních sportovních klubů ve věkové kategorii 6 – 26 let, včetně soutěží republikového charakteru a projektů Center sportu na školách, mezinárodní soutěže žáků a studentů škol sdružených ve sportovních mezinárodních školských a studentských organizacích pořádaných v ČR a na českou účast v zahraničí.“
(MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2012)

2. Sport zdravotně postižených.

Zaměřeno na zapojení dospělých a mládeže do pravidelné sportovní činnosti a podporování mezinárodních soutěží zdravotně postižených sportovců.

Zažádat o podporu v tomto programu může nestátní nezisková s celostátní působností, Dotace se poskytují maximálně do výše 70 % rozpočtovaných nákladů s tím, že při vyúčtování budou vykázány i vlastní náklady (minimálně do výše 30 %) s výjimkou u zdravotně postižených sportovců a žáků školních a univerzitních sportovních klubů.
(MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2012)

Program IV - "Údržba a provoz sportovních zařízení"

Tento program se zaměřuje na udržování a provozování sportovních zařízení, udržování technických prostředků, strojů a zařízení sloužících ke sportovní činnosti a udržování a provozování sportovních zařízení sloužících přípravě reprezentantů a sportovních talentů.

„Žadatelem se může stát nestátní nezisková organizace s celostátní působností. Přidělená dotace se poskytuje maximálně do výše 70% rozpočtovaných nákladů s tím, že při vyúčtování bude vykázán podíl spoluúčasti financování (minim. do výše 30%), s výjimkou oblasti zdravotně postižených sportovců a žáků školních a univerzitních sportovních klubů. Dotace z tohoto programu nesmí být použita na: výdaje související s propagací služeb sportovního zařízení a jeho provozovatele, úhradu výdajů souvisejících s pojištěním sportovních zařízení, či úhradu daňového zatížení bez účelových nákladů.“ (MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2012)

Program V - "Organizace sportu"

Podpora je zaměřena na plnění sportovní, organizační a obsahové činnosti, je realizována v rámci všeobecné sportovní činnosti na projekty týkající se sportovní činnosti a pořádání akcí v České republice. Dotace může být poskytnuta až do výše rozpočtovaných nákladů. Cílem podpory je zabezpečení sportovní činnosti členů občanských sdružení.

„Žadatelem je nestátní nezisková organizace s celostátní působností, zajišťující pravidelnou, organizovanou sportovní činnost. Dotace nesmí být použita na úhradu pořízení investičního majetku (tj. nad 40 tis. Kč), úhradu úroků, penále, srážek a dalších finančních postihů, duplicitní úhradu stejných nákladů na projekt z různých zdrojů vč. státního rozpočtu, úhradu leasingu osobních automobilů a dalšího hmotného majetku, reklamní a propagační činnost, úhradu daňového zatížení bez účelových nákladů, na úhradu výdajů údržby a provozu sportovních zařízení, která jsou v nájmu nestátní neziskové organizace na dobu kratší než 10 let, na krytí povinné spoluúčasti při čerpání dotací poskytnutých z jiných státních institucí.“ (MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2012)

Program 133510 - "Podpora materiálně technické základny sportu"

- Subtitul 133512:

O podporu se mohou přihlásit nestátní neziskové organizace, které vlastní sportovní zařízení nebo má výpůjčku, resp. dlouhodobou nájemní smlouvou (minimálně na 10 let) na provozování sportovního zařízení, nebo město, obec s platnou dlouhodobou nájemní smlouvou uzavřenou s nestátní neziskovou organizací na celoroční sportovní činnost na dobu minimálně 10 let, s platností od roku podání žádosti.

- Subtitul 133513:

Vypsán pro resortní sportovní centra a nestátní neziskové organizace zabezpečující systém přípravy sportovní reprezentace ČR a talentované mládeže, včetně pořádání mezinárodních akcí. Žádosti předkládají pouze nestátní neziskové organizace, národní sportovní svazy a resortní sportovní centra, které zajišťují přípravu sportovní

reprezentace ČR. (MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2012)

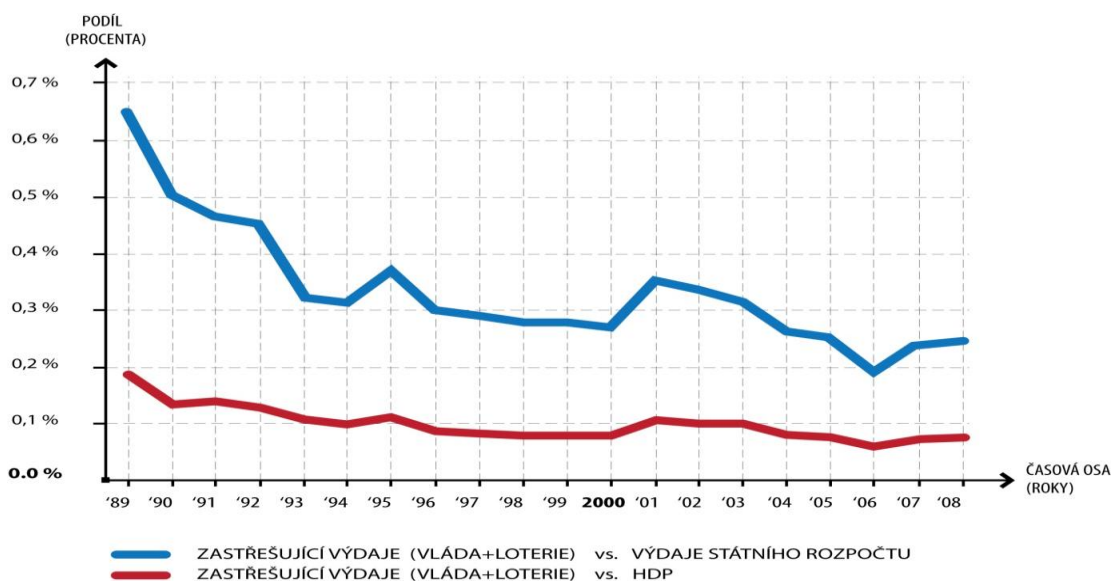
Tabulka č.1 - rozdělení státních dotací do programů v letech 2012 a 2013

2012		2013	
Program I	369 392 000 Kč	Program I	700 392 000 Kč
Program II	332 000 000 Kč	Program II	364 768 000 Kč
Program III	63 524 000 Kč	Program III	63 524 000 Kč
Program IV	154 000 000 Kč	Program IV	154 000 000 Kč
Program V	1 080 000 000 Kč	Program V	780 000 000 Kč
Program 133510	620 100 000 Kč	Program 133510	920 100 000 Kč
Celkem	2 982 784 000	Celkem	2 982 784 000

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. BARTAS, O. [online]. 2003 [cit. 2013-02-24]. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/ministerstvo>>. (vlastní úprava)

Vývojem financí tekoucích do sportu se zabývá také Analýza financování sportu v České republice, kterou si v roce 2009 nechalo vypracovat Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Analýza se zabývá jednak vývojem finanční podpory v České republice a dále také porovnává výdaje do sportu v rámci Evropské unie a jejich efektivitu ve smyslu úspěšnosti na olympijských hrách. Výsledky analýzy dokládají, že od roku 1989 se podíl výdajů určených na sport vzhledem k celkovým výdajům státní pokladny snižuje a to velmi rapidně. Tuto skutečnost dokazuje následující graf.

Graf č. 2 - Výdaje státního rozpočtu včetně odvodů loterijních společností do sportu

Zdroj: *Analýza financování sportu v České republice*. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. 2009. [cit. 2013-02-25]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/soubory/TVS/2009/Analýza_financovani_sportu_CR_www.pdf.

Celkově lze tedy říci, že od roku 1990 je podpora sportu stále více zanedbávána a to jednak z důvodu stárnoucí a nevyhovující legislativy a také neschopnosti reakce na společenské a politické změny. V současnosti probíhá diskuze na téma samostatné rozpočtové kapitoly určené pouze pro sport. Nynější systém dovoluje ministerstvům, aby rozhodly, kam peníze pošlou a vzhledem k tomu, že ani jedno ministerstvo nemá sport jako primární oblast, často se stává, že jsou peníze místo do sportu poslané jinam. Samostatná rozpočtová kapitola by umožnila stabilnější proud peněz pro sport, a pro sportovní organizace by bylo mnohem snazší plánování.

5.2. Financování ze soukromých zdrojů

Vzhledem k neustálému „utahování opasků“ ze strany vlády se musí sportovní prostředí stále více orientovat na získávání prostředků z jiných zdrojů, kterými jsou zdroje soukromé. Menší závislost na financích ze strany státu a větší orientace na zdroje soukromé se pro sport zdá klíčová.

Soukromé zdroje jsou v literatuře rozdělovány většinou na pět hlavních směrů. Jedná se o:

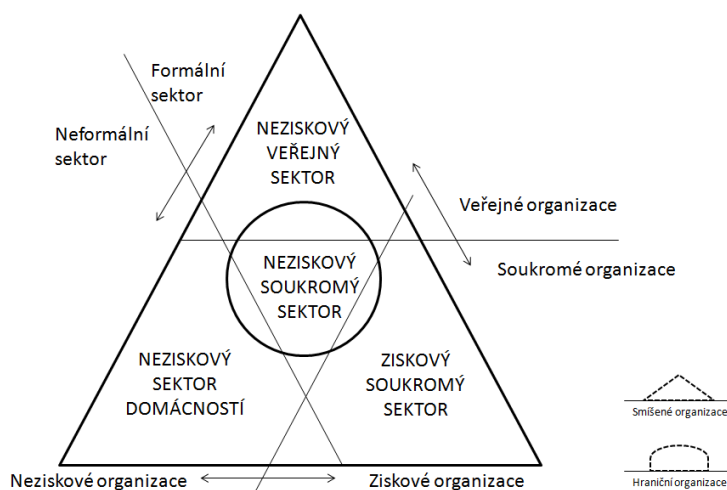
- výdaje domácností na sport svých členů (tzv. rodinné rozpočty)
- výnosy z vlastní činnosti
- příjmy z reklamy
- podpora podniků a institucí (sponzoring)
- výnosy sportovních loterií (HOBZA, REKTOŘÍK a kol., 2006)

5.2.1. Rodinné rozpočty

Výzkum z roku 1993, který si nechala vypracovat Rada Evropy, zjistil, že rozpočty domácností zastávají až 60 % příjmů sportovního prostředí, co se objemu týče.

Do procesu realizace aktivit tělesné kultury jsou domácnosti zahrnuty významným způsobem i podle tzv. Pestoffova modelu národního hospodářství. Dle modelu mají význam a souvislost s činností nestátních neziskových organizací i s veřejnými neziskovými organizacemi. Sektor domácností má v rámci národního hospodářství významnou roli svým začleněním do koloběhu finančních toků a vstupem na trh produktů, faktorů a kapitálu, a tím významně podporuje aktivity tělesné kultury. (HOBZA, REKTOŘÍK a kol., 2006)

Obrázek č. 3 - Pestoffův model

Zdroj: HODAŇ, B., HOBZA, V. *Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010, 214 s. ISBN 978-802-4426-587.

5.2.2. Sponzorování

„Sponzorování lze definovat jako připravenost finančních a materiálních prostředků nebo služeb ze strany podniků, které jsou přidělovány osobám a organizacím působícím ve sportu, kultuře a v sociálních oblastech s cílem dosáhnout podnikových marketingových a komunikačních cílů. Jedná se o specifickou formu partnerství, ve které sponzor a sponzorovaný dosahují svých cílů s pomocí druhého.“ (BRUHN, MUSSLER, 1991)

Jinými slovy lze říct, že sponzoring znamená, že sponzor za svoji podporu dostane nějakou protislužbu. Nejčastěji jimi bývají:

- loga na dresech,
- loga na vstupních branách, mantinelech, hrazení apod.,
- reklama v klubových novinách, na webových stránkách apod., (NOVOTNÝ A KOL., 2011)

Sponzoring je tak v dnešním sportovním světě nástrojem marketingových a komunikačních oddělení. Na rozdíl od mecenášství a donátorství se zde jedná o jednoznačné vymezení a kompenzaci výkonů sponzora a protivýkonů sponzorovaného. Obě dvě strany si jednoduše prostřednictvím sponzoringu plní své marketingové cíle. (ČÁSLAVOVÁ, 2009)

5.2.3. Vlastní hospodářská činnost sportovních klubů

Hospodářská činnost sportovních klubů je vykonávána různými aktivitami. Jednotlivé aktivity se liší podle sportovního odvětví, či podle divácké atraktivity. Z pohledu globálních klubů je výraznou složkou merchandising, což je prodej brandových produktů, které odkazují na daný klub. V českém sportovním prostředí je ovšem merchandising spíše doplňkovou aktivitou.

V posledních letech na významu neobvykle nabyl další příjem a tím je prodej vysílacích práv. Pro ilustraci je možno uvést, že v ročníku 2008/2009 dosáhly tyto příjmy v relativním vyjádření 42% z celkových příjmů, co se týče prvních dvaceti evropských velkoklubů. Pro kluby je to velmi stabilní příjem a to z důvodu dlouhodobých smluv. (NOVOTNÝ A KOL., 2011)

Je-li pořádána sportovní akce a organizátorem je sportovní klub, lze za příjem do rozpočtu klubu považovat tržbu ze startovného. Samozřejmě v případě například fotbalových utkání je řeč spíše o tržbách z prodeje vstupenek utržených během jednotlivých zápasů, jedná-li se o domácí utkání.

Příjmy klubů mohou být různé, vždy však záleží na popularitě sportu a samozřejmě i na invenci marketingového oddělení daného klubu, akce či sportovce.

V prostředí sportovních klubů v České republice obecně platí, že finance získané ze strany státu, resp. přidělené zastřešující organizací, ani zdaleka nestačí na pokrytí nutných výdajů. Pomalu si to uvědomují i kraje a obce, a jejich podpora se zvyšuje. Stále se ovšem jedná o nedostatečné částky, a sportovní kluby musí o tyto dotace tvrdě bojovat a místní zastupitele přesvědčovat, že investice do sportu mají pozitivní přínos pro obě strany. Stále ovšem platí, že hlavní část peněz si musí sportovní kluby zajistit samy. Pokud sportovní klub vlastní majetek, získává největší část financí ze zdaňované činnosti, naopak sportovní kluby bez majetku musejí finance získávat tím nejméně šťastným způsobem, a to členskými příspěvky. Toto je jeden z hlavních důvodů nízkého počtu sportujících dětí, jelikož rodiče si často nemohou dovolit platit vysoké členské příspěvky a další výdaje spojené se sportováním dítěte.

6. Financování sportu ve Velké Británii

Hlavním orgánem, který má na starosti sport ve Velké Británii je vládní „Department for Culture, Media & Sport“ (DCMS), což lze volně přeložit jako Oddělení pro kulturu, média a sport. Náplní tohoto orgánu je usnadňovat lidem přístup ke kultuře, sportu a mobilní a online komunikaci. Dále má za úkol pomáhat k růstu odvětvím jako jsou telekomunikace či cestovní ruch pomocí odstraňování omezení, poskytování poradenství a podpory inovací a zároveň chránit zájmy občanů. V neposlední řadě se oddělení také stará o záležitosti týkající se žen, sexuální orientace a rovných práv obou pohlaví. (DEPARTMENT FOR CULTURE, MEDIA & SPORT, 2013)

Pro rok 2013 byly vytyčeny tyto priority:

- vytvoření spravedlivější a rovnoprávnější společnosti, včetně povolení manželství osob stejného pohlaví
- pomoc při zajištění trvalého dědictví Olympijských a Paralympijských her, konaných v Londýně roku 2012
- národní podpora živého umění
- sponzoring kampaně na podporu cestovního ruchu ve Velké Británii

Vrcholový sport je ve Velké Británii podporován centrálně prostřednictvím organizace UK Sport, která je odpovědná DCMS. Na druhé straně je tzv. sport pro všechny, který je podporován v každém státě zvlášť. V Anglii pomocí organizace Sport England, ve Skotsku prostřednictvím Sportsotland, ve Walesu se o to stará Sport Wales a konečně v Severním Irsku je to Sport Northern Ireland.

6.1. UK Sport

Tato organizace byla založena v roce 1997, a od té doby každoročně investuje okolo 100 milionů liber do vrcholového sportu ve Velké Británii. Tyto peníze získává z Národní Loterie a ze státní pokladny. V současné době jsou tyto zdroje doplněny o soukromý sponzoring v rámci projektu „Team 2012“. (UK SPORT, 2012)

Díky odpovědnosti k DCMS má UK Sport jasný mandát na vrcholu profesionálního sportu, bez jakékoliv přímé účasti na sportu pro všechny či školním sportu. Organizace

sídlí v Londýně a má okolo devadesáti zaměstnanců. Dohlíží na ni Rada UK Sport, složená z místních zástupců a nezávislých členů. Rada se schází každé dva měsíce, aby projednala strategické cíle organizace a učinila důležitá rozhodnutí.

Organizace rozděluje svoji činnost na následující aktivity:

- Program špičkové výkonnosti
- Série Zlatých Závodů
- Hledání talentů a jejich rozvoj
- Výzkum a inovace
- Lidský rozvoj
- Koučování (UK SPORT, 2012)

Program špičkové výkonnosti (World Class Performance Programme)

V současné době UK Sport podporuje přes 1200 sportovců napříč 47 olympijskými a paralympijskými sporty, za účelem maximalizace medailových úspěchů na evropských a světových šampionátech a Olympijských a Paralympijských hrách. K tomu využívá investiční strategii „bez kompromisů“, která zacíljuje podporu na sporty a sportovce, kteří mají největší šanci na úspěch na mezinárodním poli. Tato strategie stála za skokovým nárůstem výkonnosti Britských sportovců od Sydney v roce 2000 do Pekingu v roce 2008 a Londýna roku 2012. Tato investice je podporována prostřednictvím speciálních podpůrných služeb:

- Mise 2012 – unikátní proces monitorování výkonu, které měří pokrok každého sportu ve třech dimenzích: výkon sportovce, systém a prostředí sportu
- Koučing – programy věnované podpoře nejlepších sportovců a výchově nové generace špičkových domácích trenérů
- Talent ID – pomáhá najít sportovce nejen pro Londýn, ale i pro Soči, Rio a budoucnost
- Výzkum a inovace – spolupráce s průmyslem a univerzitami na rozvoji konkurenční soutěže a tréninkových metodách, které dělají rozdíl mezi zlatem a stříbrem
- Sportovní věda a lékařská péče poskytovaná prostřednictvím sítě specializovaných institutů (UK SPORT, 2012)

Následující tabulky ukazují vývoj investic do jednotlivých olympijských a paralympijských sportů od založení UK Sport (1997), resp. od prvních konaných her od tohoto roku. Tabulky ukazují, že podpora skokově roste a UK Sport si k podpoře vybírá hlavně ty sporty, ve kterých je pravděpodobnost medailového úspěchu největší.

Tabulka č. 2 - podpora letních olympijských sportů od roku 1997 (v librách)

Sport	Sydney 2000	Athény 2004	Peking 2008	Londýn 2012	Rio 2016
Lukostřelba		800 000	2 834 000	4 408 000	3 135 977
Atletika	10 600 000	11 400 000	26 513 000	25 148 000	26 824 206
Badminton			8 759 000	7 434 900	5 913 030
Basketbal			3 694 000	8 599 000	7 039 840
Box			5 005 000	9 551 400	13 764 437
Kanoistika	4 500 000	4 700 000	13 622 000	16 176 700	19 107 789
Cyklistika	5 400 000	8 600 000	22 151 000	26 032 000	30 564 816
Potápění	900 000	1 400 000	5 873 000	6 535 700	7 467 860
Jezdectví	3 000 000	4 400 000	11 727 000	13 395 100	17 929 600
Šerm			3 074 000	2 529 335	3 082 800
Gymnastika	5 900 000	4 100 000	9 036 000	10 770 600	14 465 428
Házená			2 986 000	2 924 721	
Pozemní hokej			9 882 000	15 01 200	15 511 600
Judo	3 900 000	4 100 000	6 947 000	7 498 000	6 800 200
Moderní pětiboj	1 100 000	2 000 000	5 920 000	6 288 800	6 940 098
Veslování	9 600 000	10 600 000	26 042 000	27 287 600	32 622 862
Jachting	5 100 000	7 600 000	22 292 000	22 942 700	24 515 072
Střelba		1 400 000	5 056 000	2 461 866	2 922 493
Plavání	6 900 000	6 400 000	20 659 000	25 144 600	21 352 191
Synchronizované plavání			1 648 000	3 398 300	4 345 127
Stolní tenis			2 533 000	1 213 848	
Teakwondo	600 000	600 000	2 667 000	4 833 600	6 861 812
Triatlon	1 400 000	2 600 000	5 113 000	5 291 300	5 508 643
Volejbal			4 112 000	3 536 077	514 000
Vodní pólo			3 147 000	2 928 039	4 541 789
Wrestling			2 125 000	1 365 157	
Vzpírání		300 000	1 686 000	1 435 210	1 798 319
Celkem	58 900 000	70 000 000	235 103 000	264 143 753	283 600 989

Zdroj: UK Sport. [online]. [cit. 2013-03-05]. Dostupné z: <<http://www.uksport.gov.uk>>. (vlastní úprava)

Tabulka č. 3 - Podpora letních paralympijských sportů od roku 1997 (v librách)

Sport	Sydney 2000	Athény 2004	Peking 2008	Londýn 2012	Rio 2016
Veslování			1 303 900	2 332 300	3 470 385
Lukostřelba		531 000	1 212 000	2 147 700	2 028 806
Atletika	3 725 679	3 286 474	5 454 400	6 730 000	10 705 158
Vodáctví			1 228 000	1 748 900	2 208 310
Střelba	138 256	245 951	576 912	2 085 000	3 333 806
Plavání	3 523 238	4 445 181	6 925 196	10 468 750	11 756 218
Stolní tenis	272 446	401 099	909 590	1 699 400	2 731 670
Goalball	162 103	17 975	115 000	513 453	1 008 740
Judo		648 000	725 900	1 294 400	2 019 874
Cyklistika		516 000	1 761 40	4 198 000	6 738 000
Paradrezura		1 188 000	2 404 700	3 605 500	3 782 800
Powerlifting	151 006	339 455	691 100	1 092 700	841 114
Volejbal			230 200	786 961	
Basketbal	1 636 433	1 835 609	3 099 200	4 493 930	5 379 264
Šerm	76 133	100 013	340 885	552 892	1 008 608
Rugby	223 265	564 214	979 528	2 361 600	3 026 107
Tenis	54 921	473 000	803 000	809 600	1 925 270
Boccia	112 122	229 384	614 761	2 333 300	3 015 740
Fotbal			170 200		1 304 326
Kanoistika					2 298 822
Triatlon					2 158 599
Celkem	10 075 602	14 821 355	29 545 872	49 254 386	71 335 617

Zdroj: UK Sport. [online]. [cit. 2013-03-05]. Dostupné z: <<http://www.uksport.gov.uk>>. (vlastní úprava)

Organizace také investuje 3,5 milionu liber do kooperace nabízení a představení mezinárodních sportovních událostí ve Velké Británii. Tyto události přináší nejen závody pro sportovce, ale také činitelům a dobrovolníkům nabízejí cenné zkušenosti a generují průměrně 5 liber ekonomického zisku pro hostitelský region za 1 investovanou libru.

UK Sport pomáhá národním sportovním svazům a jiným partnerům navázat dobré vztahy s mezinárodními federacemi, což napomáhá získat Británii významné jméno ve světě, které je potřebné k volbě jejích zástupců do mezinárodních organizací.

Mise 2012

Olympijské a Paralympijské hry v Londýně konané v roce 2012 se staly v posledních letech hlavní prioritou této organizace. Proto byl schválen projekt Mise 2012. Tento projekt byl navržen, aby se zacítil na každý prvek výkonnosti, a pomohl sportu

identifikovat problémy a výzvy, kterým čelí a najít způsob jak se s nimi rychle a účinně vypořádat.

Projekt také reprezentuje kulturní posun od tradičního vztahu financujícího orgánu a sportu. Sporty jsou podporovány, aby prováděly vlastní vyhodnocení výkonnosti svého systému a přinášely odborné znalosti při hledání kreativního řešení problémů.

Mise 2012 vyžaduje, aby jednotlivé sporty uvažovaly o svých výkonnostních plánech ve třech dimenzích:

- Sportovci – výkonnost, rozvoj, zdraví a blahobyt
- Systém – místa, struktury, procesy, lidé a experti, kteří program přinášejí
- Klima – pocity, funkčnost a kultura pohledem sportovců a pracovníků (UK SPORT, 2012)

Progres v každé z dimenzí byl zachycen pomocí semaforu užívaného v podnikatelském prostředí – zelená znamená dobrou výkonnost a důvěru v budoucí výsledky, oranžová představuje otázky, které byly zjištěny, ale ještě nebyly vyřešeny a červená ukazuje na vážné překážky v pokroku, které nemají navržené řešení a potřebují pomoc.

Klíč k rozdělování podpory

Sportovci mohou v rámci programu UK sport získat podporu prostřednictvím dvou cest. První z nich spočívá v podpoře sportovních svazů a organizací, které mají svůj vlastní výkonnostní program. Tyto programy jsou pod dohledem „sportovního ředitele“, jehož prací je koordinace veškeré podpory, kterou sportovec potřebuje k dosažení svého potenciálu. Tato podpora může obsahovat:

- špičkové trenéry
- sportovní vědu a lékařskou péči
- trénink v teplých oblastech a aklimatizace
- mezinárodní soutěže
- rozvojové programy
- přístup k vhodným tréninkovým zařízením (UK SPORT, 2012)

Tato nepeněžní podpora je v průměrné hodnotě 55 tisíc liber pro sportovce s reálnou vidinou olympijského kovu („Podium level“) a 30 tisíc liber pro ostatní sportovce („Development stage“), samozřejmě s ohledem na druh sportu a výkonnost.

Druhou možností je zažádat o osobní podporu, známou jako Athlete Personal Award (APA) Tato odměna je vyplacena přímo sportovci a slouží jako pomoc pro pokrytí životních nákladů a nákladů na sportovní činnost. Výše odměny je určena několika kritérii, v neposlední řadě také úrovní výkonnosti. Existují tři úrovně odměn pro sportovce v kategorii „Podium“:

- pásmo A – medailista z olympijských her či mistrovství světa (maximální odměna je 27 737 liber)
- pásmo B – umístění mezi prvními osmi na olympijských hrách či mistrovství světa (maximální odměna je 20 804 liber)
- pásmo C – potenciální sportovec světové úrovně, s možností bližšího určení u každého sportu (maximální odměna je 13 969 liber) (UK SPORT, 2012)

UK Sport stanovuje maximální příjem sportovce 65 163 liber (včetně APA), po jehož překročení se bude odměna snižovat. To například znamená, že sportovec z pásma A si může vydělat až 37 426 liber ze sponzoringu, startovného či výdělečné činnosti, aniž by byla snížena jeho odměna z APA. Tato možnost jiných výdělků existuje proto, že UK Sport si uvědomuje, že odměny z programu APA jsou pouhým příspěvkem na náklady spojené s životem sportovce a jiné příjmy jsou proto nutností. Mnozí atleti také využívají další zaměstnání jako odpočinek od sportu či jako alternativu po konci sportovní kariéry. Sportovci, kteří si ostatními příjmy vydělají více než je daný limit, budou sice vyloučeni ze systému odměn, ale dále budou podporováni prostřednictvím svých sportovních svazů. Průměrná odměna vyplacená sportovci v kategorii „Podium“ je okolo 18 500 liber, a v kategorii „Development“ se blíží 7 500 liber. (UK SPORT, 2012)

Série Zlatých Závodů (Gold Event Series)

Tento program je vypsán pro období mezi lety 2013-2019, vznikl za účelem přilákání a organizování několika mezinárodně významných sportovních akcí. Do tohoto programu bude investováno 27 miliónů liber.

UK sport bude spolupracovat s množstvím sportovních organizací na podpoře nejvýznamnějších sportovních akcí konaných ve Velké Británii. V první řadě bude probíhat spolupráce s národními svazy při identifikaci a stanovení hlavních cílů a dále podpora propagace, financování a poskytnutí těchto akcí. K dosažení tohoto cíle bude navázána úzká spolupráce s hostitelskými městy a regiony napříč celou Velkou Británií.

Prostřednictvím tohoto programu UK Sport zajistí, že podporované akce splní čtyři klíčové cíle:

- podpora a nastavení vysoké výkonnosti
- vytvoření příležitostí pro zapojení se do sportu
- využití dědictví Londýna 2012 a Glasgow 2014
- pozitivní ekonomické a sociální dopady (UK SPORT, 2012)

Jak již bylo napsáno výše, organizace UK Sport podporuje vrcholový sport ve Velké Británii. K tomu používá dvě základní metody a to podporu prostřednictvím sportovních svazů a dále individuální podporu sportovců. Výše podpory se odvíjí zejména od výkonnosti sportovce či potenciálních úspěchů. Prvním opravdovým úspěchem tohoto systému byly olympijské hry v Pekingu, na kterých se sportovci z Velké Británie umístili na čtvrtém místě v počtu získaných medailí a co se týče paralympijských her, tam obsadili dokonce místo druhé. V posledních letech byla veškerá pozornost organizace směřována k hrám v Londýně, zejména do paralympijských sportů byla investována skoro dvojnásobná suma oproti Pekingu. Tato obrovská podpora přinesla své ovoce a tým Velké Británie obsadil třetí místo na olympijských hrách a čtvrté místo na hrách paralympijských.

6.2. Sport England

Tato nevládní veřejná organizace byla založena roku 1994 a jejím posláním je pečovat o sportovní aktivitu ve společnosti, zvyšovat počet sportovně aktivních lidí a pomáhat

talentovaným jedincům prosadit se. Jak již bylo zmíněno výše, tato organizace se na rozdíl od UK Sport stará o sport pro všechny a to pouze na územní Anglie. (SPORT ENGLAND, 2012)

Investice se podle liší podle doby výsledků. Rozlišují se tedy na:

- krátkodobé – jedná se například o poskytnutí sportovního vybavení
- střednědobé – sem patří poskytování trenérů či výstavba zařízení
- dlouhodobé – zahrnují investice do lidí, organizací a sítí, které pomáhají zvyšovat počet pohybově aktivních lidí

V současné době běží strategie pro roky 2012-2017, která počítá s investováním jedné miliardy liber ze zdrojů Národní Loterie a státní pokladny do organizací a projektů. Cíle této strategie jsou následující:

- zvýšení počtu pohybově aktivních lidí
- více sportovních příležitostí pro mladé lidi
- rozvíjet talenty a pečovat o ně
- poskytovat správná sportovní zařízení na pravém místě
- podporovat místní orgány a odemknout lokální financování (SPORT ENGLAND, 2012)

Tato strategie je rozdělena do několika programů, díky nimž by měly být vytyčené cíle splněny. Jednotlivé investiční programy se dělí do třech kategorií, podle nichž jsou vyhlašovány:

- povinné programy – investice do organizací se specifickými cíli (svazy, místní orgány...)
- otevřené programy – širší spektrum podporovaných organizací, žádosti jsou posuzovány podle transparentních kritérií
- smíšené programy – investice do sportovních zařízení (SPORT ENGLAND, 2012)

Financování národních sportovních svazů

Tento program je prioritní, financuje se prostřednictvím něj 46 sportů a do roku 2017 přes něj bude investováno okolo 450 miliónů liber, ze kterých více než polovina (60%) půjde na podporu mladých sportovců (14-25 let) Program má pomoci mladým sportovcům s přechodem ze školního sportu do sportovních klubů a dále ve spolupráci s univerzitami vytvořit více příležitostí pro sportovní vyžití.

Důležitou zásadou toho programu je to, že investice jsou odměnou a ne nárokem. Finance jsou rozdělovány na základě výběrových řízení, ve kterých jednotlivé svazy předkládají své plány.

Sportovní zařízení

Organizace investuje peníze do stavby a rekonstrukcí sportovních zařízení pro širokou veřejnost. Prvním úspěchem v tomto směru byla iniciativa Places, People, Play, v rámci níž bylo investováno 150 miliónů liber do sportovních zařízení za účelem přiblížení olympijských her v Londýně lidem. V současnosti je schválena další investice ve výši 160 miliónů liber.

Vzhledem k tomu, že tři čtvrtiny sportovních hal a třetina plaveckých bazénů v Anglii je ve školách, nejsou během prázdnin využívány. Sport England se proto rozhodla dát 10 miliónů liber těmto školám na provoz zařízení pro veřejnost i mimo běžný školní rok.

Místní investice

Místní investování je nezbytné k tomu, aby se podpora dostala do celé společnosti. Tento program nabízí nové příležitosti pro mladé lidi ze znevýhodněných oblastí. Investice budou obsahovat nový fond veřejného sportu a program pro vytvoření sportovních klubů v nejchudších regionech. Budou také poskytnuty zdroje pro další vzdělávání, dobrovolnictví a pro postižené. V tomto programu bude investováno okolo 250 miliónů liber.

Školní hry

Program Školních her pomáhá inspirovat milióny dětí po celé Anglii zapojit se do soutěžního sportu. Všechny školy budou mít možnost vytvořit roční sportovní kalendář s více než třiceti sporty, speciálně navržený pro zapojení mladých lidí do školních i meziškolních soutěží, které vrcholí na regionální či státní úrovni. První národní finále se konalo v květnu 2012 přímo v Olympijském parku a mladí lidé měli jedinečnou možnost vyzkoušet si olympijská místa jen několik týdnů před zahájením Her.

Sport England společně s DCMS investuje do tohoto programu více než 150 miliónů liber. Školní hry jsou navíc sponzorovány společností Sainsbury's, která přispěje dalšími 10-ti milióny.

6.3. Sportscotland

Sportscotland je, jak již bylo uvedeno výše, organizace, která má za úkol podporovat sport ve Skotsku. Jedná se také o nevládní veřejnou organizaci, která je odpovědná Skotskému parlamentu prostřednictvím ministrů. Organizace investuje prostředky, které získává z Národní loterie a od skotské vlády. Její činnost je rozdělena mezi tři ředitelství, kterými jsou ředitelství pro sportovní vývoj, ředitelství pro špičkový výkon a ředitelství pro korporátní služby. Centrála organizace se nachází v Glasgow, ve městě Stirling je umístěn sportovní institut a základny jsou ve městech Aberdeen, Dundee, Edinburgh, Falkirk a Inverness. (SPORTSCOTLAND, 2012)

Organizace poskytuje své znalosti, čas a peníze za účelem rozvoje sportovního systému ve Skotsku. Sportscotland si za cíle klade především:

- poradenství Skotskému parlamentu
- řízení, podpora a koordinace klíčových sportovních organizací
- investování peněz z Národní loterie a Skotského parlamentu
- poskytování kvalitních produktů a služeb do cílových oblastí
- podporování síly sportu a jeho přínosu pro život ve Skotsku
- spolupráce s Britskými a mezinárodními organizacemi (SPORTSCOTLAND, 2012)

Sportscotland podporuje všechny složky sportovního systému, kterými jsou školní sport, klubový sport, výkonnostní sport, občané, místa a plány a partnerství.

Školní sport

Cílem této oblasti je dosáhnout většího množství příležitostí účastnit se sportu prostřednictvím škol a zajistit jejich spojitost a podporu ze strany místních i národních partnerů.

Organizace se také zapojuje do školní tělesné výchovy za účelem většího propojení tohoto předmětu se školním sportem a získání většího množství pohybově gramotných dětí a mladých lidí. Aktivity se zaměřují i na širší oblasti, kterými jsou hry, tanec, cvičení a aktivní životní styl.

Klubový sport

Hlavním záměrem je vytvoření a řízení veřejných sportovních uzlů po celém Skotsku. Za spolupráce partnerů je cílem podpora veřejně řízených postupů k rozvoji příjemného, bezpečného a zábavného prostředí pro sport a pohybovou rekreaci. Tím jsou myšlena místa, která se stanou domovem pro sporty a budou spojené se sociálními a komunitními aktivitami.

Výkonnostní sport

Výkonnostní sport je zabezpečován prostřednictvím sportovního institutu, jehož prací je poskytovat sportovcům odborníky v celé řadě oborů jako jsou sportovní věda, sportovní medicína, životospráva, sportovní analýzy, plánování programů a rozvíjení talentů.

Spolu se svými partnery se institut snaží o integraci v rámci Velké Británie a o přilákání více britských programů do Skotska.

Co se samotné finanční podpory týče, Sportscotland vede čtyři základní směry podpory a těmi jsou:

- Sportmatch
- Award For All
- Sport Facilities fund

- Legacy 2012 Active Places fund (SPORTSCOTLAND, 2012)

Sportmatch

Tento program podporuje projekty, které podporují účast na veřejné úrovni. Podpory začínají minimálně na 500 librách a mohou dosáhnout až výše 10 tisíc liber pro projekty, které nemají více než tři další sponzory, kteří přispívají alespoň pěti sty librami. Sportmatch se snaží, aby výše podpory odpovídala výši podpory od soukromých sponzorů a to na základě systému „libra za libru.“

Program má tři hlavní cíle:

- povzbudit podniky, aby podporovaly veřejný sport
- podporovat trvalé partnerství mezi sponzory a veřejným sportem
- rozvíjet a zlepšovat přístup veřejnosti ke sportu prostřednictvím komerčního sponzoringu

V rámci programu existují čtyři kategorie projektů, které mohou být podporovány:

- Vzdělávání trenérů a dobrovolníků - Školení nových nebo stávajících trenérů či dobrovolníků na vyšší úroveň v zájmu rozvoje žádající organizace.
- Trénink a personál pro klubový rozvoj – Poskytnutí a placení trenérů, vedoucích pracovníků a rozvojového personálu pro nové činnosti.
- Pronájem zařízení – Pronájem dalších či vylepšených zařízení pro poskytnutí větší kapacity.
- Vybavení – Nákup nového či kvalitnějšího vybavení, potřebného k tréninku nebo závodům. (SPORTSCOTLAND, 2012)

Award For All

Tento program je financován Národní loterií a funguje ve spolupráci mezi Sportscotland, Heritage Lottery Fund a Big Lottery fund. Program poskytuje granty ve výši 500 -10 000 liber lidem, kteří se účastní umění, sportu a společenských aktivit a projektům, které podporují vzdělání, životní prostředí a zdraví.

Sport Facilities Fund

Program zahrnuje poskytování a modernizaci sportovních zařízení pro širokou veřejnost. Fond podporuje výstavbu, která napomáhá veřejnému blahu a která poskytuje spravedlivé příležitosti pro sportovní aktivitu na místní úrovni.

Legacy 2014 Active Places Fund

V roce 2014 bude Glasgow hostit hry Commonwealth, což bude největší sportovní událost, kterou kdy Skotsko pořádalo. Skotská vláda je odhodlána zajistit pozitivní a trvalý odkaz těchto her. Tento program podporuje vládní ambice, aby se díky těmto hrám více lidí aktivně zapojilo do sportu.

Fond bude poskytovat finance na projekty, které vytvoří či vylepší místa, kam mohou jít lidé sportovat. Granty v rozmezí 10-100 tisíc liber jsou dostupné pro širokou škálu projektů, jako jsou například nové skate parky, turistické cesty či školní projekty. Celkem je na projekty k dispozici 10 miliónů liber do roku 2015.

6.4. Sport Wales

Sport Wales je národní organizace zodpovědná za rozvoj a podporu sportu a pohybové aktivity ve Walesu. Je hlavním poradcem velšského parlamentu ve sportovních záležitostech a je zodpovědná za rozdělování financí z Národní loterie mezi vrcholový a veřejný sport. Spolupracuje s místními orgány, národními svazy a vzdělávacími institucemi. Pro lepší přístup k regionům má organizace po Walesu rozmístěny čtyři základny ve městech Cardiff, Carmarthen, Caernarfon a Deeside. (SPORT WALES, 2012)

Finance, které organizace posílá do sportu, jsou rozdělovány prostřednictvím čtyř programů:

- Development Grant
- Community Chest
- Coach Cymru
- Calls for Action (SPORT WALES, 2012)

Development Grant

V rámci toho programu jsou vypisovány granty ve výši 1 500 - 25 000 liber a získat je mohou projekty s úmyslem založení nového týmu, vybudování tréninkových zařízení, vzdělávání trenérů, koupení osvětlení pro tréninková místa, koupě pozemků pro svoji aktivitu a dále rozdává startovací granty na podporu rozvoje nových společností.

Community Chest

Tento program nabízí granty do maximální výše 1 500 liber na rok pro projekty s cílem:

- Povzbudit více lidí k častější pohybové aktivitě
- Zvýšit úroveň svých aktivit

Coach Cymru

Ve spolupráci s národními svazy, organizací Sport Coach UK a Institutem pro vyšší a lepší vzdělání poskytuje tento program nejlepší trenérské příležitosti pro velšské trenéry. Těmto trenérům poskytuje organizace peníze jako plat a dále jim platí náklady spojené s cestováním a vlastním rozvojem.

Calls for Action

Tento program vznikl za účelem dosažení cílů, které byly vytyčeny v rámci strategie „Community Sport Strategy“. Tato strategie označila pět hlavních priorit:

- Prosperující kluby – zdravé podnikání a inovace
- Rozhodování na místní úrovni – uspokojování místních potřeb
- Kvalitní vzdělání – rozvoj dovedností a důvěry
- Angažovaný personál – investice do správných lidí na správných místech
- Vhodné zařízení – poskytování inspirativního prostředí (SPORT WALES, 2012)

Výše grantů je mezi 50-150 tisíci liber. Financování může být rozloženo maximálně do tří let a cílem je, aby byl projekt na konci finančně soběstačný.

6.5. Sport Northern Ireland

Tato organizace má na starosti podporu sportu v Severním Irsku. Svoji centrálu má v Belfastu, dále řídí Národní outdoorové tréninkové centrum, které se nachází v Mourne Mountains a organizace také podporuje a řídí Sportovní institut Severního Irsku sídlící v Jordanstownu. (SPORT NORTHERN IRELAND, 2012)

Vizi organizace je podporovat celoživotní potěšení a úspěch ve sportu, což přispívá ke zdravé, spravedlivé a prosperující společnosti. Pro naplnění této vize vytváří organizace programy a partnerství, které mají tyto cíle:

- Zvýšení účasti ve sportu a pohybové rekreaci
- Zlepšení sportovní výkonnosti
- Zvýšení účinnosti a účelnosti ve sportovní správě

V rámci organizace operují tři oddělení, kterými jsou Oddělení výkonnostního sportu, Oddělení pro účast a zařízení a Oddělení služeb sportovního managementu. (SPORT NORTHERN IRELAND, 2012)

Oddělení výkonnostního sportu

Toto oddělení rozděluje svoji činnost mezi spolupráci se sportovním institutem a národními svazy, dále organizuje aktivity týkající se vyhledávání talentů, trenérů, klubového rozvoje a antidopingové činnosti. V současné době je hlavní strategií posílení deseti „pilířů“ a podpora struktury pro úspěšný rozvoj sportovců. Strategie se zaměřuje především na:

- Řešení nedostatků ve stávajícím systému rozvoje sportovců
- Budování kapacit a nových systémů pro národní svazy
- Umožnit postiženým i zdravým sportovcům dosáhnout 100 medailí na nejvyšší světové úrovni do roku 2018

Již zmíněných 10 „pilířů“, které jsou hlavním cílem investic, je složeno následovně:

1. Moderní etické účelové organizace, zejména národní svazy
2. Zvýšení odhodlání k účasti ve sportu prostřednictvím klubových a školních struktur

3. Vyhledávání talentů a rozvojové systémy
4. Kvalitní trenéři
5. Zajištění vysoké kvality tréninkového prostředí prostřednictvím centra rozvoje výkonnosti, Sportovního institutu pro Severní Irsko a programu Elite Facilities
6. Umožnění sportovcům účastnit se vhodných soutěží
7. Špičková věda a lékařská péče
8. Podpora sportovců během jejich soutěžního života
9. Cílená integrovaná finanční podpora rozvoje sportu a sportovců
10. Partnerství s klíčovými organizacemi ve Velké Británii a Irsku vedoucí k zajištění bezproblémové podpory talentovaných postižených a zdravých sportovců (SPORT NORTHERN IRELAND, 2012)

Oddělení pro účast a zařízení

Co se týče oddělení pro zařízení, to se zabývá dvěma oblastmi, kterými jsou vylepšení zařízení a dohled nad bezpečností sportovišť.

Oddělení pro účast je rozděleno na několik aktivit, mezi něž patří:

1. *Veřejný sport* – primární funkcí je rozvíjet programy, které podporují větší množství příležitostí účastnit se sportu a pohybové rekreace
2. *Aktivní společnost* – cílem je taktéž více příležitostí účastnit se sportu a pohybové rekreace, čehož má být dosaženo pomocí partnerství s okresními radami
3. *Aktivní děti* – hlavní myšlenkou je umožnit každému dítěti staršímu osmi let účastnit se minimálně dvou hodin mimoškolního sportu
4. *Tollymore outdoor centrum* - poskytuje širokou škálu kurzů lezení, jízdy v kajaku a kánoích, jízdy na koni a horolezectví

Sport Northern Ireland rozděluje peníze, které získává z Národní loterie a ze státní pokladny. Klíčem pro rozdělování jsou vypsání programy:

- Active Communities
- Athlete Investment Programme
- Awards for Sport

- Boxing Investment Programme
- Community Capital
- Governance Improvement Programme (GIP)
- Investing in Performance Sport 2009-2013 (IIPS)
- Places for Sport
- Practitioner Development Programme
- Stadia Safety (SPORT NORTHERN IRELAND, 2012)

Awards for Sport

Tento program se zaměřuje na zvýšení účasti ve sportu a pohybové rekreaci zejména u nejméně zastoupených skupin, kterými jsou staří lidé, postižení, ženy a dívky a etnické menšiny. Výše grantu se pohybuje mezi jedním až deseti tisíci liber. Zažádat může sportovní klub, veřejné či dobrovolné sdružení a národní sportovní svaz. V roce 2010 bylo prostřednictvím toho programu investováno milión liber.

Boxing Investment Programme

Prostřednictvím tohoto programu bude investováno 3,27 miliónu liber do vybavení a stavebních úprav podle potřeb jednotlivých boxerských klubů. Granty budou k dispozici mezi lety 2013-2015 a už na konci roku 2012 kluby podaly žádosti na více než 1,8 miliónu liber. To ukazuje na výraznou podfinancovanost tohoto sportu.

GIP

Tento malý program má za cíl zlepšit řízení ve sportu. Zaměřuje se na projekty, které umožní řídicím orgánům vylepšit správu jejich sportu, pomohou řídicím orgánům být odpovědný svým členům a ochrání a podpoří dobrovolníky při výkonu jejich povinností vůči organizacím. Vypsání granty se pohybují v rozmezí 1-5 tisíc liber.

Stadia Safety

Program byl vypsán v roce 2005 s cílem zvýšit bezpečnost a pohodlí diváků navštěvujících vrcholové sportovní akce v Severním Irsku. Hlavními dílčími cíli jsou:

- Zvýšení bezpečnosti a ochrany v rámci stávající a navrhované legislativy

- Zvýšení počtu diváků
- Zvýšení komfortu ubytování diváků během sportovních akcí
- Zlepšení spolupráce mezi pořadateli a policií a statutárními orgány

7. Diskuze

V této bakalářské práci byly shrnuty jednotlivé systémy financování sportu. Již na začátku práce bylo zřejmé, vzhledem k faktu, že Česká republika je samostatný stát a Velká Británie se skládá ze čtyř států, kterými jsou Anglie, Severní Irsko, Skotsko a Wales, že bude největší rozdíl v samotném řízení systémů.

V České republice je tedy financování ze státního rozpočtu především v rukách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, což je dáno zákonem č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu. Ministerstvo vypisuje programy, podle kterých rozděluje peníze do jednotlivých oblastí. V rámci těchto programů je podporován jak sport vrcholový, tak sport pro širokou veřejnost. Dále mají v České republice povinnost podporovat sport územní samosprávné celky. Ty musejí vynakládat peníze ze svého rozpočtu, bohužel zákon nespecifikuje, jakou část ze svého rozpočtu musejí na sport vydat. Tento fakt je dle mého názoru jedním z největších problémů, protože podpora sportu ze strany obcí a krajů je velmi proměnlivá, a to v závislosti na vedení těchto územních celků. Nežádka se stává, že jedno vedení odsouhlasí významné projekty na podporu sportu a začne s jejich realizací, ovšem během této doby proběhnou komunální volby a nově zvolené zastupitelstvo projekty zastaví. Myslím, že toto škodí zejména sportu pro všechny, kdy ve většině měst a obcí chybí vhodná sportoviště a sportovní zařízení, ve kterých by zejména mladí lidé mohli provozovat svoje pohybové aktivity.

V současné době je také velkým problémem novela loterijního zákona, která odebrala peníze sportu, a ty nyní dostávají obce. Jejich zastupitelé bohužel většinou nejsou ochotni tyto peníze opět sportu poskytnout. Vzniklou situaci se podle slov předsedy Českého olympijského výboru Ing. Jiřího Kejvala snaží sportovní prostředí řešit a vyjednávat s jednotlivými zastupitelstvy o uvolnění alespoň části těchto peněz zpět do sportu.

Ve Velké Británii je situace poněkud odlišná. Systém financování sportu se rozděluje na podporu vrcholového sportu a na podporu sportu pro všechny. Vrcholový sport je podporován organizací UK Sport v rámci celé Velké Británie. Nedělají se tedy rozdíly mezi jednotlivými státy a podpora je komplexní. Důkaz můžeme vidět například na olympijských hrách, kde nesoutěží sportovci jednotlivých zemí, ale reprezentují společně Velkou Británii.

Tato organizace financuje olympijské sporty, ovšem vybírá si z nich pouze ty, u nichž existuje potenciální šance na získání medaile či dobrého umístění. V současné době je podporováno 47 sportů. V posledních letech byla samozřejmě největší pozornost věnována olympijským hrám v Londýně. Do podpory olympijských sportů byla nalita obrovská suma financí a výsledkem bylo třetí místo v pořadí zemí na těchto hrách.

Pokud se podíváme na podporu všeobecné sportovní činnosti, tak zjistíme, že každá země Velké Británie zřizuje svoji vlastní organizaci, prostřednictvím které tuto oblast podporuje. Tyto organizace mají vesměs stejné cíle, kterými jsou například zvýšení počtu pohybově aktivních lidí, zlepšení úrovně sportovních zařízení a podpora školního sportu.

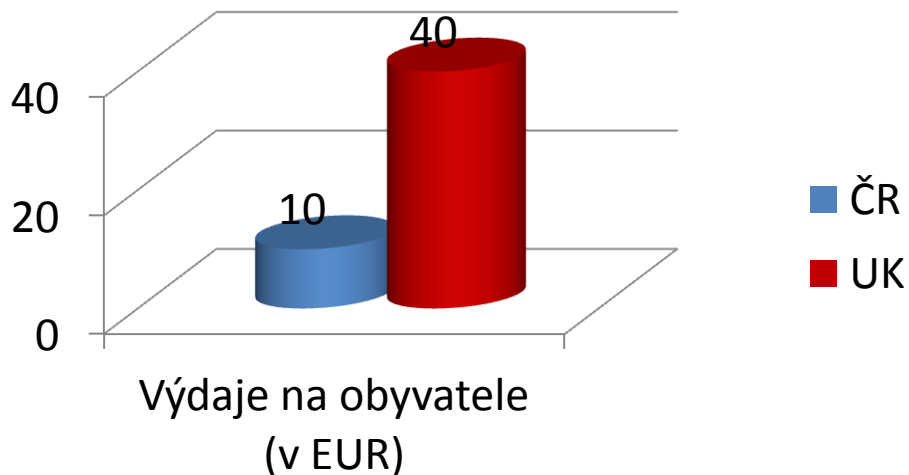
Jak vrcholový sport, tak všeobecná sportovní činnost jsou prostřednictvím zmíněných organizací financovány z Národní loterie a ze státní pokladny. Peníze z národní loterie jsou rozdělovány nejen prostřednictvím této organizace, ale existuje několik dalších fondů, čerpajících tyto peníze.

Pokud bychom tedy měli jednotlivé systémy porovnat, lze říci, že zásadní rozdíl je dán tím, že Velká Británie se skládá ze čtyř zemí. Proto je zde složitější systém financování. Tato skutečnost ovšem byla předpokládána již na začátku a spíše bylo cílem zjistit, jestli se systémy liší v logice rozdělování peněz. Z dostupných materiálů bylo zjištěno, že oba systémy pro podporu vrcholového sportu používají klíč, který je založen na kritériu úspěšnosti. Podle tohoto kritéria jsou jednotlivé sporty podporovány a v průběhu let se tedy liší jak výše podpory jednotlivých sportů, tak i skladba podporovaných sportů. Velké rozdíly nejsou ani v systému podpory ostatních odvětví. Oba systémy mají velmi podobné cíle a logika je také podobná. Rozdíl je v tom, že zatímco u nás má vše v rukou Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ve Velké Británii jsou vytvořeny speciální organizace, které peníze dále rozdělují.

Vzhledem k obrovské odlišnosti obou zemí si myslím, že by nebylo možné jeden ze systému úspěšně praktikovat ve druhé zemi. Dají se ale jistě najít jednotlivé části systémů, kterými se může druhá strana inspirovat.

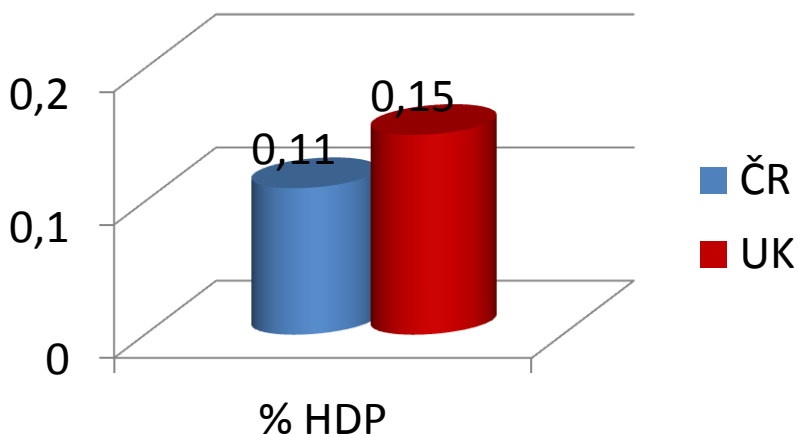
Pro porovnání výdajů obou systémů mohou posloužit následující grafy:

Graf č. 3 – výdaje do sportu na jednoho obyvatele

Zdroj: *Analýza financování sportu v České republice*. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. 2009. [cit. 2013-02-25]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/uploads/soubory/TVS/2009/Analýza_financovani_sportu_CR_www.pdf>. (vlastní úprava)

Graf č. 4 – výdaje do sportu vůči HDP

Zdroj: *Analýza financování sportu v České republice*. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. 2009. [cit. 2013-02-25]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/uploads/soubory/TVS/2009/Analýza_financovani_sportu_CR_www.pdf>. (vlastní úprava)

Z uvedených grafů vyplývá, že Česká republika výrazně zaostává v sumě vkládané do sportu, co se týče přepočtu na jednoho obyvatele. Čtyřnásobně vyšší výdaje ve Velké Británii jsou opravdu obrovský rozdíl a myslím, že pokud se má český sport posunout dopředu, bude potřeba tento ukazatel výrazně zlepšit. Další graf už takový rozdíl

neukazuje, obě země mají velmi podobný podíl výdajů na sport vůči hrubému domácímu produktu a obě země se nachází na chvostu v rámci Evropské unie. Tento ukazatel je myslím ještě důležitější, obzvláště společně s faktem, že jeho vývoj je v České republice dlouhodobě klesající.

8. Závěry a doporučení

Oba systémy se z pohledu medailové úspěšnosti na vrcholových mezinárodních akcích dají považovat za fungující. Odlišná situace panuje při nahlížení z pohledu stability toku peněz do sportu. Zatímco systém ve Velké Británii se opírá o stabilní příjmy ze státního rozpočtu a Národní Loterie, systém v České republice je z toho hlediska velice proměnlivý. Důležité je také kvalitní zakotvení podpory sportu v legislativě. V České republice bohužel panuje velká legislativní nestabilita, která se projevuje neustálými novelami a vyhláškami, které pravidelně mění postavení sportu vzhledem k financím ze státního rozpočtu.

Důležité by tedy mělo být vypracování kvalitních zákonů, které stabilně přiřknou sportu určitou procentní podíl ze státního rozpočtu. Rozumným řešením by mohlo být zavedení samostatné rozpočtové kapitoly týkající se jen sportu, která by právě tuto kýženu stabilitu zajistila.

Myslím, že v České republice je také obrovským problémem výpadek financí z loterií. Ve Velké Británii jsou tyto peníze jedním ze dvou pilířů a dle mého názoru by tomu tak mělo být i v České republice, stejně jako tomu bylo v minulosti. Argument pro toto tvrzení je zcela logický. Loterijní společnosti získávají peníze díky sázení na sportovní výsledky, proto by nějaká část takto vydělaných peněz měla patřit sportu. Jednou z priorit v obou zemích by se měla stát větší podpora ze strany obcí a krajů. Právě územní samosprávné celky by měly v mnohem větší míře podporovat výstavbu sportovních zařízení, jako jsou multifunkční sportoviště, či turistické stezky.

Je zřejmé, že nové vedení Českého olympijského výboru v čele v Ing. Jiřím Kejvalem si současnou situaci uvědomuje a je odhodlané zajistit sportu větší finanční podporu a to nejen z financí z veřejných rozpočtů, ale také ze soukromých zdrojů. Prvním úspěchem je novela loterijního zákona, která sportu opět garantuje část peněz z kurzových sázek a číselných loterií. Dále je vyvíjena aktivita v rámci novely zákona o podpoře sportu, kde ovšem panují prozatím značné neshody a bude potřeba vše důkladně propracovat a projednat. Je tedy pozitivní zjištění, že sportovní prostředí je po dlouhých letech konečně odhodláno bojovat za finance, které mu jednoznačně náležejí.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

1. BRUHN, M., MUSSLER, D. *Sponsoringfibel: Planung und Durchführung des Sponsoring für Sportvereine*. 1. Aufl. Frankfurt am Main: DSB-Vereinshilfe, 1991. ISBN 38-915-2144-8.
2. BUREŠ, P., PLICHTA, J. *Sport a tělesná kultura v čsl. republice a cizině*. Praha: Almanach Sportu, 1931, 575 s.
3. CÍSAŘOVÁ, E., PAVEL, J. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. Praha: Transparency International - Česká republika, 2008, 94 s. ISBN 978-808-7123-065.
4. ČÁSLAVOVÁ, E. *Management a marketing sportu*. Praha: Olympia, 2009, 228 s. ISBN 978-80-7376-150-9.
5. HAAG, H. – HAAG, G. *Dictionary: sport, physical education, sport science*. Kiel: Institut für Sport und Sportwissenschaften, 2003. ISBN 3-7-780-3419-7.
6. HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace*. 2. Vydání. Praha: Portál, 2005. 407 s. ISBN 8073670402.
7. HOBZA, V., REKTOŘÍK, J. a kol. *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopress, 2006, 191 s. ISBN 80-869-2904-3.
8. HODAŇ, B., HOBZA, V. *Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010, 214 s. ISBN 978-802-4426-587.
9. MULLIN, B. J., HARDY, S., SUTTON, W. A. *Sport marketing*. 3 vyd. Champaign, IL: Human Kinetics, 2007, 539 s. ISBN 978-0-7360-6052-3.
10. NOVOTNÝ, J. *Ekonomika sportu*. 1. vyd. Praha: ISV nakladatelství, 2000, 263 s. ISBN 80-858-6668-4.
11. NOVOTNÝ, J. a kol. *Sport v ekonomice*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 512 s. ISBN 978-80-7357-666-0.
12. OCHRANA, F. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, 261 s. ISBN 978-80-247-3228-2.
13. PŘIBOVÁ, M. *Marketingový výzkum v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 1996, 248 s. ISBN 80-716-9299-9.
14. Rada Evropy. *Evropská charta sportu*. Praha: MŠMT ČR, 1994.

15. SLEPIČKOVÁ, I., P. SLEPIČKA a S. TVAROH. Legislativní východiska péče o sport v obcích a krajích. In *Sport a politika*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2010, 172 s. ISBN 978-80-86317-82-3.
16. ŠTRBÍKOVÁ, B. *Financování sportu z veřejných rozpočtů v Dánsku v porovnání s Českou republikou*. PRAHA, 2012, 58 s., Bakalářská práce na UK FTVS. Vedoucí práce Mgr. Jan Šíma

Elektronické zdroje

17. Armádní sportovní centrum DUKLA. 2012. [online]. XD-Design. [cit. 2013-02-27]. Dostupné z: <<http://www.duklasport.cz>>.
18. BARTAS, O. 2003. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. [online]. [cit. 2013-02-24]. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/ministerstvo>>.
19. Czech. 2010. *Historie sportu v ČR a důležité sportovní organizace*. [online]. 1.10.2010 [cit. 2013-02-11]. Dostupné z: <<http://www.czech.cz/cz/Objevte-CR/Zivotni-styl-v-CR/Historie-sportu-v-CR-a-dulezite-sportovni-organizace>>.
20. Česká Obec Sokolská. 2007. *Historie Sokola*. [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z: <<http://www.sokol-cos.cz/historie-sokola-F6EA>>.
21. Česká asociace Sport pro všechny. 2009. *Základní informace* [online]. [cit. 2013-02-20]. Dostupné z: <<http://www.caspv.cz/cz/o-nas/zakladni-informace/>>.
22. Český olympijský výbor. 2012. *Historie*. [online]. [cit. 2013-04-26]. Dostupné z: <<http://www.olympic.cz/text/10--historie>>.
23. Český svaz tělesné výchovy. 1999. [online]. [cit. 2013-03-26]. Dostupné z: <<http://www.cstv.cz/>>.
24. Department for Culture, Media & Sport. 2013. [online]. [cit. 2013-03-12]. Dostupné z: <<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-culture-media-sport/about>>.
25. Evropská charta sportu. [online]. 2002. [cit. 2013-2-20]. Dostupné z: <<http://aplikace.msmt.cz/PDF/ECHS.PDF>>.
26. HENDL, J. 2010. *Variety výzkumu* [online]. [cit. 2013-2-25]. Dostupné z: <<http://www.ftvs.cuni.cz/hendl/index.htm>>.
27. Ministerstvo financí České republiky. 2005 *Ministerstvo financí ČR* [online]. [cit. 2013-02-10]. Dostupné z: <<http://www.mfcr.cz>>.
28. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. 2009. *Analýza financování sportu v České republice*. [online]. [cit. 2013-02-25]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/uploads/soubory/TVS/2009/Analyza_financovani_sportu_CR_www.pdf>.

29. Ministerstvo obrany České republiky. 2012. *Ministerstvo obrany ČR*. [online]. [cit. 2013-03-20]. Dostupné z: <<http://www.mocr.cz>>.
30. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. 2011. *Státní podpora sportu pro rok 2012*. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/sport/statni-podpora-sportu-pro-rok-2012>>.
31. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. 2010. *Státní podpora sportu pro rok 2011*. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/sport/statni-podpora-sportu-pro-rok-2011>>.
32. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. 2012. *Státní podpora sportu pro rok 2013*. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/sport/statni-podpora-sportu-pro-rok-2013>>.
33. Ministerstvo vnitra České republiky. 2010a. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz>>.
34. Ministerstvo vnitra České republiky. 2010b. *Centrum sportu Ministerstva vnitra* [online]. [cit. 2013-02-26]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/clanek/odbor-sportu.aspx>>.
35. Sport England. 2012. [online]. [cit. 2013-03-08]. Dostupné z: <<http://www.sportengland.org>>.
36. Sport Northern Ireland. 2012. [cit. 2013-03-11]. Dostupné z: <<http://www.sportni.net>>.
37. sportscotland. [online]. 2012. [cit. 2013-03-09]. Dostupné z: <<http://www.sportscotland.org.uk>>.
38. Sport Wales. [online]. 2012. [cit. 2013-03-09]. Dostupné z: <<http://www.sportwales.org.uk>>.
39. UK Sport. 2012. [online]. [cit. 2013-03-05]. Dostupné z: <<http://www.uksport.gov.uk>>.
40. ZOUNEK, J. 2010. *Obsah státního rozpočtu, struktura jeho příjmů a výdajů* [online]. [cit. 2013-06-15]. Dostupné z: <http://www.krkarlovarsky.cz/NR/rdonlyres/80A96CD1-5F57-49C5-811E-941F979DE642/0/ot_13.doc>.

9. Příloha

Přepis rozhovoru s Colinem Burtonem, pracovníkem Department for Culture, Media and Sport.

Rozhovor probíhal prostřednictvím elektronické pošty od 14.3.2013 do 21.3.2013.

Vítězslav Černý: Dear Sir or Madam, my name is Vitezslav Cerny and I study at Faculty of Physical Education and Sport at Charles University in Prague, Czech Republic. I am writing a thesis about funding of sport in The Czech Republic in comparison with other European countries. I am looking for some information about this topic in your country and my teacher gave me your kontakt saying that you are well-informed person. I would be pleased if you can provide me some usefull information about this topic.

Colin Burton: Thank you for your email about your thesis. The Department receives many many student requests and we do not have the resources to respond to the specific questions. However, I can point you in the right direction. DCMS sets the policy framework for sport funding decisions. Day to day decision-making on the distribution of funding for sport and physical activity is the responsibility of our funding bodies. The financial support available to sport from the DCMS is primarily channelled through two DCMS sponsored bodies - Sport England for community sport and UK Sport for elite sport, in consultation with the national governing bodies of sport.

Vítězslav Černý: Thank you very much. Would it be possible to sent me some links where I can find some useful information please ?

Colin Burton: Therefore, I suggest you check the following websites:
<http://www.sportengland.org/default.aspx>
<http://www.uksport.gov.uk/>

Vítězslav Černý: Thank you. I will visit these adress and I hope I will find informatik that I am looking for.

Colin Burton: I can offer you some more information. Sport England is investing £493m into 46 sports between 2013 and 2017 to support the next generation of talented athletes. Further details are available on their website at this link: http://www.sportengland.org/funding/ngb_investment/whole_sport_plans_2013-17.aspx. Details of UK Sports funding can be found here: <http://www.uk sport.gov.uk/pages/investment-principles/>

Good luck with your studies

Vítězslav Černý: Thank you very much for your answer. The information you sent to me is really useful. It is a big help for me.